

నోటీసు.

ది గుంటూరు కాటన్ జ్యూటు అండు

చేతరు మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్డు

ఇందు మూలముగా సర్వజనులకు తెలియ చేయునది యేమనగా, యీపైని ప్రదర్శించిన యంత్రశాలయందు ఆ 1916 సం॥ 15 జనవరి తారీఖునుంచి 30 నవంబరు 1916 సం॥ 15 తారీఖు తో అంత్యమయ్యే 10½ మాసములకు సంచలు తయారుచేయుచుకొను హక్కును కంపెనీయొక్క రిజిస్టర్డు ఆఫీసువద్ద గుంటూరు కట్టణమందు గాట సారుల బంగళాకు యెదుట 1/1805 కవాటసంఖ్యగల గృహమువద్ద యీనెల 26, 27, 28 తారీఖుల యందు ప్రతిరోజు మధ్యాహ్నం 3 గంటలు లగా యేతు 3 గంటలవరకు జరుగబోవు బహిరంగమైన వేలము మూలముగా అమ్మబడును. ఎక్కువపాట దారుని పేర పాట ఆఖరుతేదీయగు 28-12-15 తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు కొట్టివేయ బడును. అనగా ఆయన పాటపైన ఖాయపగ్గు బడును.

సదరు వేలము పాట యీక్రింది షరతులకు లోబరచి పాడబడును.

1. సదరుయంత్రశాలయందు మామూలుగా పనిచేయుచున్న 50 యాబదిమగ్గుములు గలవు. 500 అయిదువందల పౌనులు తూనికెగల పుట్టెడు గోగునారను సదరు యంత్రశాలయందు సంచలు గా తయారుచేయుటకు కంపెనీవారికి ఆఖరుపాట వారు యిచ్చుటకు కంపెనీవారు అంగీకరించు రేటువోపున అగు మొత్తము పాట మొత్తమే ముందును.

2. ట్రైల్లునేత కాకుండా "44x26", "40x29", "34x28" కొలతలెగల సాదాసంచలును కంట్లా స్ట్రు సప్లయిచేయు వకటవరకం గోగునారతో కంపెనీవారు అన్నిఖర్చులను భరించి తయారు చేయదురు. కంట్లాస్ట్రు సప్లయిచేయు నార తాళి వట్టణం ప్రాంతములయందు కంట లాకు శ్రేష్టమైన నార గా వుండవలెను. దరు నార ను కంట్లాస్ట్రు తనలేక ముఖర్చులతో ఖరీదుచేసి తూచి కంపెనీవారు రిచేయు యంత్రశాలయొక్క హాలునందు వక్కు చేపలెను. కంట్లాస్ట్రు యంత్రశాలయందు యారుచేయబడు సంచలుబస్తాలను యేరోజు రోజు అనగా ప్రతిరోజు నవ్వించుకొని ఆ పాటనే యంత్రశాల ఆవరణమునుండి తీసికొని వలయును.

3. యంత్రములు చెడిపోవడము లేక విరిగి పోవడము యంత్రములకు అవసరమైన నిలువ సామానులు, యంత్రపు భాగములు, యూరోపు నుండి రావలసిన పరికరముల సమైక్యము మరి యు కంపెనీవారికి అలవడని యితర సంగతులుచే ఆగిపోవడము గాక క్రతి మాసమునందు 20 యిరువై రోజులకు తక్కువ కాకుండా పని చేయు టకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నారు.

4. కంట్లాస్ట్రు సప్లయి చేసిన నారతో సాఫ్ట్మెన్సు తలాభకరముగా పనిచేయుటకు కంపెనీ వారు పూనుకొనుచున్నారు. గాని రద్దుకు పూచీ దాల్లుకారు.

రద్దును దస్తుపేకరు అను యంత్రముచే కాగు పరచి పనిచేయుమని కంట్లాస్ట్రు కోరే యడల కంట్లాస్ట్రురేటుకు అదనముగా ఛార్జీ చేయబడును. సదరు అదనమురేటు కంపెనీవారి వలన నిర్ధారణ చేయబడును.

5. యంత్రశాలకు పూర్తిగా పని గలుగు లాగున అవసరమైన మొత్తపు గోగునారను సప్ల యి చేయుటకు కంట్లాస్ట్రు పూనుకొనవలెను. ఆ మొత్తము పరిమితి కంపెనీవారు ముందుగా తెలి యపరుతురు.

6. కంపెనీవారు తయారుచేయు సంచలను బస్తాలుగా కట్టుటకు అవసరమైన తాళ్లు కంట్లాస్ట్రు సప్లయి చేయవలెను. బస్తాలు కట్టుటయందు వుప యోగించు గోనె గుడ్డ కంట్లాస్ట్రు యిచ్చు నార తో కంపెనీవారు తయారు చేయుదురు.

7. ఎక్కువ పాటదారుని పేర పాట ఖాయ పరచివెంటనే సదరు కంట్లాస్ట్రు రు 5000- అయిదువేల రూపాయలను కంపెనీవారివద్ద ధరా వతు చేయవలెను. సదరు మొత్తము కంట్లాస్ట్రు వరతు ఆఖరు మాసమునందు అనగా 1916 సం॥ నవంబరు నెల క్రింద చూచుకొనులాగున కంపెనీ లెక్కలయందు జమకట్టబడును. ఆఖరు పాటదారు సదరు ప్రకారం రు 5000- అయిదువేల రూపా యలు ధరావతు చెల్లించుటకు తప్పిపోయ్యేయడల సదరు కంట్లాస్ట్రుకు గల హక్కును తిరిగి వేలము పాడగా వచ్చునట్లుమును కంట్లాస్ట్రువలన వసూలు చేయబడును.

8. ఎప్పుడైనను మిల్లు పనిచేయుటకు అవసర మైన గోగునారను సప్లయి చేయుటకు కంట్లాస్ట్రు తప్పిపోవుటవలన మిల్లు పనిచేయుట ఆపుచేయ వలసి వచ్చేయడల ఆట్టి ఆపువలన కంపెనీవారికి కలుగు నష్టములకు కంట్లాస్ట్రు పూచీదారుడుగా వుండవలసింది. నష్టము నిర్ధారణ చేయుటలో మిల్లు ఆపుచేసిన తేదీకి వెనుకటి 30 ముక్కది రోజులలో తయారు కాబడిన సరకుయొక్క డెయిలీ యావ రేజుమీద ఏర్పరుచబడును.

9. సదరు కంట్లాస్ట్రు వరతు కాలములోపున కంట్లాస్ట్రు సప్లయిచేయు నారమట్టుకు షూత్రమే పనిచేయుటకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నా రు. కంపెనీవారి సమ్మతిపైన కంట్లాస్ట్రువలన ఆక్రమణకాబడిన కంపెనీవారి తాలూకుకొట్టు లేక కొట్టు లేక నిలువయుంచుకొను స్థలము వరతు ఆఖరున తక్షణము ఖాళీచేయవలయును.

10. కంట్లాస్ట్రువలన కంపెనీవారికి డెలివరీ చేయబడిన గోగునారను సంచలుగా తయారుచేసి నందుకు అయిన ఖర్చులు అనగా కంట్లాస్ట్రు రేటు ప్రకారము అయిన ఛార్జీ 15 పదిహేనురోజులకొక తూరి అనగా గత 14 పళ్ళవాలుగు దినములకు అయిన ఛార్జీ పదిహేనవ రోజున కంట్లాస్ట్రు వలన కంపెనీవారికి యివ్వబడవలసింది. అట్లు చెల్లించుట కు తప్పిపోయిన యడల తప్పిపోయిన ప్రతిరోజుకు రోజు 1-కి రు 50/- యాబదిరూపాయలు చొప్పున అవరాధము కంపెనీవారికి కంట్లాస్ట్రు చెల్లించ వలయును.

గుంటూరు. } పైండా-కంటచలపతి.
12-12-15. } లింగమల్లు-రామచంద్రరావు.
శక్రకటీలు అండు బ్రజరద్దు.

నోటీసు

తీరుమల, తీరుపతివగైరా, దేవస్థానమున ఈ 1915 సం॥ 10 అక్టోబరు నవంబరు నెలలలో రాబడి, బంగారు, వగైరాలు ఈ దిగువ కనిన వాటిని, ఈనెల 20 వ తేదీ పగలు 11 ఘంటలకు తీరుమల దేవస్థానముఖజానావద్ద, యేలం వేయ బడును. యేలములో సవాలుచేయ కోరువారు, దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా 100 రూపాయలు సంచకారముకట్టి, సవాలుచేయవలసింది.

సుమారు మొత్తం.

- 1. బంగారు (దఫాకు తులాలు 10 వతువ) తులాలు. 825
- 2. బంగారు నాణ్యములు (వకలాటు) రకం. 10
- 3. వెండి (దఫాకు 10.0 తులములు వంతున తులాలు. 7517
- 4. వెండి నాణ్యములు (వకలాటుగా) రకములు 7
- 5. హలీ రూపాయలు (రెండు లాట్లుగా) రు. 416
- 6. తేగడరూపాయలు (దఫాకు 10.00 వం) రు 5500
- 7. తేగడపైసాలు (వకలాటుగా) రు. 486
- 8. తామ్రము (వకలాటుగా) శేర్లు. 569
- 9. పాత్రలు. (వకలాటుగా) 359
- 10. వస్త్రాలు వగైరాలు
- 11. జువీలరీ వగైరాలు.

పి. రామరావుగారు,
విచారణకర్తగాను.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

వైకింగ్స్ మోటోర్స్ సరు మందుడు ఎలక్ట్రిక్ కుడీపములు, బిగులు, స్ప్రింగ్ మోటారు, వరుముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని మిల్లముగా కొనవలెను. ఏమన

నిన ఇది అందుకేని గూడ నుపయోగించును. ప్రతి

ద్రువుకు సా... ప్రకారమున పరిపాలన

వలన నీబట్టి చేయవలసింది.

ఈ బట్టి చాలాతేలిక చాలామృదుక గలది

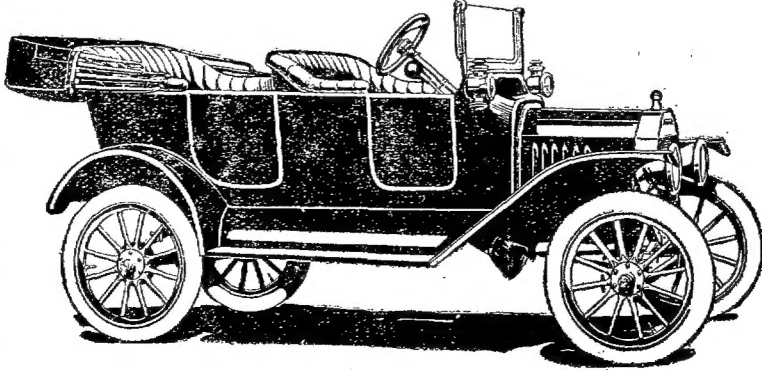
గాన వీరికి మరూమట్టుకర్చు చాలాతక్కువ.

ఈబట్టిని అన్ని వర్తుచేసి ఈబట్టి మరణా

గించిరి ఆటకట్టచాల బలమైనదిగాని చాల తేలి

కైనదిగాను విలసర హెచ్చు.

ప్రకంచుమందు వాడెడుచున్న మోటారు

మావిలాసము:— ఓక్క అండు కంపెనీ, మదరాసు.

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సగపాటుకన్న హెచ్చుగా నున్నవి.

ఈబండ్లకు మీరు వెల్లుబడి వెట్టిసామర్థ్యం తయ్య సర్వీసియోగమే.

ఈబండ్లమీద ప్రకంచుమం దన్నీ దేశముల లోను ప్రయాణము చేయవచ్చును.

కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనడు.

ఈ 20 యర లేవీ నాటికి 80 బండ్లు స్త్రీయ దలలో వచ్చును.

మిక్కుట ఆకాశంగము కలుగకుండా ముందు గనే మారు వ్రాయడు.

జపాను దేశోద్ధతి

పారిశ్రామికాన్ని త్వము.

శ్రీయుత లాలలజపతి రాయగారు.

III

[సామాన్య ప్రజలకు ప్రబోధము కలగజేయునం కిందునద్యమము లన్నియు చుట్టుముట్టగా విద్యాభ్యాసము చేపట్టి పారిశ్రామికాన్ని అభివృద్ధిపరచుట ప్రయత్నము. యువకులు భావికాలపు దేశోద్ధారకులు. వీరి మనస్థానములందు పన్నునాడే నాటకమున విత్తములను వాటివలె, సకాలమున సమవృత్తిగల నేర్పములెట్లు ఫలించునో యట్లు దేశోద్ధారక ప్రయత్నములు సఫలీకృతము లగును. జపాను విద్యాభ్యాసము పారిశ్రామికాభివృద్ధియనున తరుణదేశమున జెల్లయెడల వ్యాపింపజేయు సమకట్టి. కనుకనే యాదేశమున నింతకొలదికాలమున కృష్యాదివ్యాపారములు నూతనోద్ధరమునో నిలరగల్గినవి. ఏతత్సర్వసానముకొఱకు జపాను విద్యాభ్యాసము చేసిన ప్రయత్నములను ఈయాదేశవ్యాసమునందు సందర్శించితిమి. తద్వలననేయుచున్నాము. చర్యకము ఈక్రిందియంకెలనుజూచి వినువుగనక యొకదానితో మతియొకదానిని పోల్చిచూచి వానివరసమైనదయమునగ్రహించి వివరముల నన్నిటిని సరిగా చూడదలము జేసికొందురు గాక !]

వర్తమానకాలమునందు ప్రజలకృషి విజ్ఞానమునబట్టి దేశభాగ్య మేర్పడుచున్నది. అమెరికాభాండమునందు, యూరపుఖండమునందున కొన్ని కల్యాణములకైతే నూతనముగా పారిశ్రామికాభివృద్ధియను పొందగలము. తదాదిగ నవటిపరచి లండనుకు కేవల వాణ్యమువిద్యవై ఆభివృద్ధి వదలి కృషివిద్యలకలవదలి. అందుచేత కాలక్రమమున పాశ్చాత్యులు పారిశ్రామికవిద్యలందు అందిపుచ్చుకొనినచేతులందు. పారిశ్రామికవిద్యను నేర్చుకొనకొరగలవారితమ పాశ్చాత్య దేశములవలెయి యచట విద్యనభ్యసించుచున్నారు. జపాను వారును తమదేశములో నూతనముగా పారిశ్రామికముగము ఆరంభించగానే తద్విద్యాభ్యాసార్థము పశ్చిమదేశములకు బోవుచుండెడివారు. చాలకాలమువరకును జపానుదేశము బాహ్యప్రపంచముతో నట్టి సంబంధమును లేక విదేశీయులకు మూలము బడియుండెడిది కదా ! ఎపుడు జపానుదేశము విదేశీయుల రాక పోకలకు తెరువబడినదో యప్పుటి నుండియు జపానుకు వారి కావలయు యూరపుకము అమెరికాను విద్యాభ్యాసార్థము పంపనమై. తద్వలననే లామ ప్రభుత్వమువారి సానభూతిని బడయుగల్గెను. ఇదియే యదనని తలంచి, విద్యాభ్యాసము ప్రజల దేశాంతరగమనే చ్చను గనునించి ప్రబోధనాహము బలపరచి సాంఘికమీద అనేక విద్యార్థులను విదేశీయులకు బంపమొందిరి. ఇప్పుటి కంతకుండిపోయి విద్యవ్యాపించి వచ్చిదాని యెట్లుకు నలవిగాకున్నది. కొందఱు కృషియం సాహాయ్యమున సేపాయిరి. మతికొందఱు ప్రభుత్వమువారి సాహాయ్యమున బోయివారు ఈనాటివరకును గూడ అధికారులు ఈ విషయమై ఆ ప్రయత్నమై పని జేయుచున్నారు. 1905-1906 సంవత్సరాంతమున విదేశీయులలో విద్యకు నభ్యసించుచున్న విద్యార్థులు 86 మంది. ప్రభుత్వమువారి పోషణముల నున్నారు. అటువలన వారి ఈసంఖ్య ప్రతి సంవత్సరమున ఎట్లు పెరుగుచు వచ్చినదో యీక్రింది యంకెలవలన కృత్రవము.

Table with 2 columns: Year (సంవత్సరము) and Number of students (పాఠశాల సంఖ్య). Rows: 1906-1907 (85), 1907-1908 (98), 1908-1909 (118), 1909-1910 (180), 1910-1911 (124), 1911-1912 (128), 1912-1913 (132).

దేశాంతరములలోని విద్యార్థుల కెట్లు ఒకచేత సాహాయ్యము చేయును, స్వదేశములోని కృషి విద్యార్థులకు పాఠశాలలను నూతనముగా జపానుదేశములో గ్రామసాయకపాఠశాలలనియు, వాణిజ్యపాఠశాలలనియు, వాణిజ్యవిద్యాలయము, మత్స్యవిద్యాలయము అనేకవిధములుగా కృషి విద్యాలయము కలవు. 1908 సంవత్సరములో ఇట్టిపాఠశాలలు 318 కలవు. ఈపాఠశాలలకొఱకు ఆసంవత్సరమున 821880 "యెన్ను"ల సాహాయ్యమునుజేసిరి.

(జపానునాణెములకు "యెన్ను" లనియు, "సెంటు" లనియు, పేర్లు. 1 యెన్నునకు 100 సెంటు; 1 సెంటు అనగా 1 డబ్బు లేక 3 పైసలు. కనుక 1 యెన్ను అనగా దాదాపు రూ 1-8-0 లేక రూ 1-9-0 అగును.)

ఈసంవత్సరములో జపానుదేశవిస్తీర్ణము 285886 చదరపుమైళ్లు అనియు! ఆదేశజనసంఖ్య (1908 నవంబరు) 6,71,42,798 అనియు జ్ఞాపకముచేసిన వలయును. మన ఇండియా క్షిప్రాప్రాజ్యముయొక్క విస్తీర్ణము 18,02,657 చదరపుమైళ్లు; మనదేశములోని జనసంఖ్య (1911 నవంబరు) 81,51,56,896.

1908 మొదలు జపానుదేశములో పారిశ్రామిక విద్యా కాలెట్లు అభివృద్ధి జెందినవో, యవిపెరుగు చుండినవో ప్రభుత్వమువారి సాహాయ్యముకూడ నెట్లుపెచ్చింపబడెనో యీక్రిందియంకెలవలన తెలియును.

Table with 3 columns: Year (సంవత్సరము), Government (పాఠశాల సంఖ్య), and Amount (ప్రభుత్వమువారి సాహాయ్యము). Rows: 1904-1909 (820, 823,830), 1909-1910 (828, 824,480), 1910-1911 (871, 836,150), 1911-1912 (885, 837,780).

ఇదిగాక దేశములో ఉత్తమగతి వాణిజ్యవిద్యా కాలెట్లకలవు. ఈవిద్యాలయలలో వాణిజ్యమునకు సుపర్యక్తులగు గణితము (అక్కౌంటు), సంక్షిప్తలిపి (మెథుకేయ) మైపుకొట్టుట, భూగోళశాస్త్రము, చిత్ర అవగాహన తయారు చేయువిధము, మున్నగు చిల్లరవిద్యలన్నయు నేర్పబడును. 1918 నవంబరు ఇట్టి పాఠశాలలు అయిదుండెను. వీనిని పోషించుటకై ప్రభుత్వమువారు 64711 యెన్నులు మొదలు 117158 యెన్నులవరకు ప్రతి సంవత్సరమున వెచ్చించుచుండిరి. వై జ్ఞపుబడిన ఎలిమెంటరీవిద్యాలయలలోకంటె వీనిలో ప్రపంచమునందలి నూపుకావ లన్నియు కూడ నేర్పబడును. కృషి శాస్త్రపాఠశాలలని మతికొన్నికలవు. ఇచట చేతిపనులును, చిన్నచిన్నయంత్రములను నాడుకొనకత్తియును, మతియంతర కృషులను శాస్త్రయుక్తముగా నేర్పబడునట్లుగా నేర్పబడును. వాణిజ్యపాఠశాలలు గరపు విద్య వ్యాపార విజ్ఞానమునకు దోహద, కృషి విద్యాలయలలో విద్య దేశముయొక నిర్మాణకత్తిని వృద్ధిపరచును. కృషివిద్య వర్ధునిర్మాణకత్తిలమున పెంపొందించుక, వాణిజ్య విద్యుల ప్రాపంచికజ్ఞానమునిచ్చి, వ్యాపార సామర్థ్యమును పెరిగించుచున్నది.

జపానుప్రభుత్వమువారు ఉత్తమగతి కృషి విద్యాలయలను పోషించుటకై సంవత్సరమునకు 71814 యెన్నులు మొదలు 167, 384 యెన్నులవరకు వెచ్చించుచున్నారు. ఇట్టిపాఠశాల లిప్పుడు 6 కలవు. ఇదిగాక భూజనిర్మాణపాఠశాల యొకటికలదు. దీనియందు లోహపుకలను బోషించు విధమును, ఏమేగనులలో నెంతెంతలాము దొరకగలదో, ఏమేగనులను త్రవ్వవానిగొనుండి లోహములను తయారుజేసినవో అందుకగు వ్యయప్రయోజనము మరలించు లాభమును నీయగలవో నిర్ణయించగలజ్ఞాన మంతయు ఈపాఠశాలయందు ఆపాదించబడుచున్నది. దీనికొఱకు ప్రభుత్వమువారు 77219 యెన్నులను ప్రతి సంవత్సరమునకు వెచ్చించుచున్నారు. ఇంకను ఈరాజ్యములో 2 ఉత్తమగతి వ్యాపారసాయక పాఠశాలలు, 3 ఉత్తమగతి పట్టునకుల నేర్పు విద్యాలయము, 1 విదేశభాష పాఠశాలయు, 1 మత్స్యవిద్య పాఠశాలయు కలవు.

ఉత్తమ గతి వాణిజ్య పాఠశాలలలో 175 మంది యుపాధ్యాయులును, 2781 విద్యార్థులును కలరు. ఉత్తమ గతి కృషివిద్యాలయల అనింటిలోను 5 విద్యాలయసంఖ్య లే తెలియుచున్నది. వీనిలో 216 మంది యుపాధ్యాయులును 2624 విద్యార్థులును నున్నారు. విదేశ భాషపాఠశాలలో 86 మంది యుపాధ్యాయులును, 674 విద్యార్థులును నున్నారు.

గతించిన 40 సంవత్సరములలోను ఈ పాఠశాలలలో చదివి జనుకము, అయినవారు అసంఖ్యాకులుగా నున్నారు. జపానుయొక్క పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ప్రధానకర్తలు వీరలే యని చెప్పవలయును. ఈపాఠశాలలు అన్నియు విద్యాబోధకు ఆరంభించినవారే దేశములోని కార్మికులందఱును ద్వివిధములుగా నేర్పడిరి. పాఠశాలలో జూని విద్యుల నేర్పించునట్లు; ప్రత్యక్ష శాస్త్రజ్ఞానములేని మూలములకు; టోకియోగరమున నున్న యొక చిన్న గాఢుర్యాలుయములోని శాస్త్రవేత్తలనుకు మానమునకు 50 యెన్నులు మాత్రమే జీతముకలదు; అచటి మూలవాండ్రుకు దినుసునకు 20 మొదలు 80 సెంటులవరకు (అనగా 5 ఆ మొదలు ను 1-4-0 వరకు) మూల యాయలనున్నది. రీతుల మూలభనమునో బని చేయుచున్న మతియొక కోర్కె కర్మాలయములో బనిచేయుచున్న శాస్త్ర ప్రవీణుడు ఆ మెరికా దేశములో

విద్యకు నేర్పకచ్చెను. ఇతనికి మానమునకు 180 యెన్నుల జీతము. ఈకర్మాలయములోనే జపాను పాఠశాలలందు విద్య నేర్పిన మతియొక్క శాస్త్రు మంచముడు కలదు. ఇతనికి మానమునకు 80 యెన్నులు మాత్రమే జీతము. దీనినిబట్టి దేశములో శాస్త్ర మంచములసంఖ్య యెట్లు పెరుగుచున్నదియు, వారెంతెంతిష్టలబ్ధిజీతములకు వచ్చుచున్నారోయు తెలిపదుచున్నది.

మూలముకూడ ము హిందూ దేశమునందుకంటె చతురగాక పోయినను ఇచ్చులెంతి చొక గానున్నదో యచటకు నంత చొకగాను నున్నది. టోకియో గరమునందు ఇంటి పనుల జేయుదానదానీ పనివాండ్లు మానమునకు 3 లేక 4 యెన్నుల జీతమునకే తుదురగలరు. చిట్టుపనివాండ్రును, లాపీ పనివాండ్రును, వడ్డెగులకు, గచ్చుపనివాండ్రును, మున్నగు చిల్లర పనివాండ్రుకంటెజీతము దామాషాయిన కోణుకు 21 సెంటు మొదలు 82 సెంటులవరకు కూలివచ్చును. వీనిలో నెక్కుడు మందికి 60 సెంటుకూలికంటె మించదు. సర్వసామాన్యముగా వచ్చుచది 20 సెంటు కూలియేయని చెప్పవచ్చును.

దేశములో కూలి యంతచతురగ నుండినంత మాత్రముననే యొకకిన లాభ మేమియులేదు. సామాన్యకూలీలలో వాటునేర్పరులకూడ వలయునంతయుండి యుండవలయును. జపానులో పారిశ్రామికపాఠశాలలును వాణిజ్యపాఠశాలలును నెంతరజారంజకముగ బనిచేసినవో, అవిదేశమునంతను శాస్త్ర ప్రవీణులతో నెట్లుసంబంధించిచో చూచియు న్నాము. ఇంతియేగాక, అసలు జపాను ప్రభుత్వమే వాణిజ్య హితైక పరత్వబుద్ధిగో జరుపబడుచున్నది. స్వదేశాభివృద్ధియే వారి పరమావధి. స్వదేశోపకరణములను సర్వవిధములను ప్రోత్సహించి పోషించుటయే వారికార్యాదగ్గము. అందుచేత పారిశ్రామికపాఠశాలలను స్థాపించి దేశములోని పారిశ్రామిక నిజ్ఞులసంఖ్యను పెచ్చించి, దేశభవమున వృద్ధి చేయుటయేగాక, స్వదేశకృషులను రక్షింపునకములచే గావూడి విదేశపు పోటీనుండి తప్పించి రక్షించుచున్నారు. ఇదియే యాదేశమందలి యవిచ్ఛిన్న పారిశ్రామికాభివృద్ధికి నూపుకారణము.

ఉచితము ఉచితము క్రిష్ణమసుపండుగ నంవత్సరాది వేడుకల నాటికి అయిదు రూపాయలు మాత్రమే 21 నవంబరు 1915, వరకు మాత్రమే ఆర్డరు పుచ్చుకొనబడును.

ఇంగ్లీషు కూరగాయలు పండ్లు, పూలు, మున్నగు వి శ్రాత్రగ కోసినవి, వాడనివి, నల్లయి చేయబడును. ఇతరులకన్న చొకగా యిచ్చెదము. మేలైన రకము పండ్లు, చక్కని పూలు, బొక్కెలా, ఆర్డరులో బంపెదము.

ప్రతి ఆర్డరులో ముందగు సొమ్ము పంపబడవలెను. లేకున్న పంపబడవు. మేము పంపునరకు తప్పక మీకు సంతోషము గలిగించగలరని మానమృతము. మావిలాసము:—

విలియం కంపెనీ బెంగుళూరు కూరగాయలు పండ్లు, పూలు, నల్లయి చేయువారు, 34 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వీరపూజ ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరితముల చక్కని శైలిలో కర్ణింపబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ కలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదివఱ కార్పణమున మతియొకటి లేదు. కల రేఖలు కైండు 0-12-0 కాలికో కైండు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచితము. వలయువారు:— శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, 7, రంబుకెట్టివీరి, మదరాసు.

జాబులు

విశేషసలహా సూచన

కాంతి సర్వము. — శత్రులపట్టి తట బాసప్రదీపిక; గుంటూరు పతనమునదిగిరి; వేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయ నిర్మితి; పూర్వమిమాసోపన్యాసము; వైద్యపురము విచిత్రవాద్య; బెజవాడ వనసమారాధన; వాచికంపెని మోసము; వైద్యపురము మునిసిపాలిటీ; బాత్రియకళాశాల విరామములు; విజయవాడ కాక్రమన సమారాధన; విజయపురము సర్వశుభ్రదము; పా.న; ఆంధ్రపురము జనులయ: విజ్ఞాపన; సతీసావిత్రి — ఉపాధ్యాయుని యభిప్రాయము; గునపూడి నవనంతర్వన; బు.ధా. శ్రీ; పల్లెపాలము ధన్వంతరి; కవులరం బాలికాపాతకాల-గ్రామవాసి; కార్తీకేశ్వరము; దెంచిమేజిస్ట్రేటుకోర్టు; సానక స్వపరసాలనము సుగం ఆర్థమగుట లేదు. నిర్వాహపద్ధతులు ప్రకటింపబడవు.

కింగ్ డాబారు సవాతన ధన్వంతరి వార్షికోత్సవము; ఇదివర కోసారి ప్రకటింప బడినది.

కృతస్మృతి వైద్యనాథులు ఆచార్యకే వార్షికోత్సవము. తాగిన ఇదివరలో మేమువార్షికోత్సవమునకు కొంత విషయములు మీ వ్యాసములతో లేవు. సంపాదకుడు.

I

వంగదేశీయ ఆంధ్రసమితి.

ఆయా;

మొన్నటి ఆదివారం (డి 12-12-15) సాయంత్రము 5 గంటలకు ముంబై, కత్తెనందల సాంబశిరావుగారి ఆధ్వర్యమున వంగదేశీయ ఆంధ్రసమితివారు కీర్తీశేషులయిన గురిజాడ అప్పారావుగారిజ్ఞాపకము సభచేసే వారయికాల మరణముచే ఆంధ్రలోకమునకు జరిగిన కొంతసమర్పించుటకు పలువిధముల దేలియ బల్గిన తరువాత సభవారి సహాయము తెలియజేయు తీర్మానమును సభ్యులు నిశ్చయముగ తేలి నిలబడి ఆమోదించిరి. వారి కుటుంబమునకు మా సాహాయ్యాలి తెలియజేయుటకు కూడ తీర్మానించబడినది. ఆధ్వర్యము అప్పారావు పంతులుగారిచేరివేయబడినది. సేవ్యులైన కొన్ని విషయములను గూర్చి మిక్కిలి యుత్సాహకరముగ జెప్పినవెడక సభ ముగిసెను.

వంగదేశీయ ఆంధ్రసమితి.

II

కాకినాడతాలూకా బోర్డులు, టీచర్ల కమ్యూలు.

ఆయా;

మా కాకినాడతాలూకా బోర్డుని గురించి యిదివరకు అనేకమంది అనేకవిధముల తల్పికాముఖులను మొరవెట్టు కొనుటకున బీతముల ఆస్వయము వల్ల రాలు కొంచెము తగ్గినది తలచుచుండగా, తిరిగియున్న మా మామూలముననే ఆద లించిచినది. మా రిపోర్టులు, అప్లికేషన్లు, వివరాలు లేవు. వానిని ఒకమూలకు వ్రోయుచున్నాము. వీరింతకును అధికారము లేదు. వారి కారణముగా, తమకాని పూర్వము తాలూకా అధీని నుండి బటనాదాచేయునట్లుదెనను ఇంత ఆలస్యముండెడిది కాదు. ఇప్పుడు త్వరగా బీచ్ఛట సా జ్యు చేయ టకుగాను తాలూకాబోర్డుఅధీనునుండియే బీచ్ఛటలను బటనాదాచేయు చున్నాము. ఈబీచ్ఛటలను బ్రస్తుతమిన్నియో అరస లనుభ వించుచున్నాము. అధీనులలోని గుమాస్తాచువాడ మా బీచ్ఛట లిచ్చిచ్చుడే వారిచేయబడు ఇచ్చేగర్హి యేర్పాటు చేసినవో వారలకును చురుకుపుట్టి, బిల్లులు త్వరగా వ్రాసి బటనాదా చేయుదురు. కలుతినెట్టాలు యిన నెక్కువ అధీ నుకు తెలసరిలెక్కలు 5-వ తేదీగా తప్పకచేయమందు.

అచ్చట రిపోజులకంటె ఉండవలసినది లేదు; పిదప తాలూకా బోర్డుఅధీనుగా రిపోజులను- ప్రతి నెలబీచ్ఛటలు ఆరున చుట్టి నెల 15-వ తేదీకయినది. తప్పుక యందుకు- మాత్రమున బీచ్ఛటలు ఇంతవరకు బోర్డుఅధీనులకై నురా లేదు. ఇక బోర్డుఅధీను లకునచ్చిపిదప 10, 15 రిపోజుల ఆలస్యముతప్పుక- దీనిబట్టి ఈ ఆలస్యములన్నియు అచ్చట ఎదుకొరకు జరుగుచున్నవో కా. తాబోర్డు ప్రతిబీచ్ఛటలను సమ అసిస్టెంట్లు ఇక నెక్కువ విచారణచేయించి యింతటినుండి ఆప్రకారము జరుగవలెద చేయించగలములకును బోర్డులయొక్క నెక్కువ కాకినాడతాలూకా బోర్డుఅధీనులలోని ఆలస్యములను, తగిన విచారణచేయించి యింతటినుండి సదరు ఆలస్యములు జరుగ వుండ చేయించి, టీచర్ల కమ్యూలు తొలగించగలములను నై అధికార్లు కోరుచున్నాను. సాధారణముగా టీచర్లు 10, 8 రూపాయలు బీచ్ఛటలను, కుటుంబములో 4 రుతుకునెక్కు వ యుండరు. ఇతరస్వాధీన్యముల సున్న- ఇక యాబీచ్ఛటలే బీచ్ఛటను. ఈస్వల్పబీచ్ఛటలతో పల్లెలలోగనుకనే కాలక్షేపము చేయుటకు వీలుకలుగుచున్నది- ఇంతటినుండియైన అధికారులు కృతార్థులై ముగియుట తొలగింపజేయుటకై బోర్డులను చున్నాను.

శ్రీ పిఠాపురం రాజాగారు.

రాజమహేంద్రవరము.

(ఒకవిశేషవివరము)

రాజమహేంద్రవరము డిసెంబరు 14: — మాపట్టణము నకు శ్రీరాజా రావువేంకటకుమార మహీపతి మార్యా రావు బహదూరుగారి నెల 12-వ తేదీ శుక్రవారమునయచేసిన సం దర్శమున శ్రీరాజ మరా య పు స్తక భాండా గార ము ను చూ చు టకు రాజా వాచి ను, వారిది వా ను గాయను, రావుబహదూరు పీ రే శ తిం గ ము పంతులు, చిలకమర్రి లక్ష్మీ నరసింహముగారును, దయచేసిరి. భాండా గారాధ్యక్షులగు బాద శ్రీరామ నరసింహారావు పంతులుగారు రాజావారిని గౌరవప్రభులతో ఆహ్వానమున గ్రంథ భాండాగారమున సందర్శింపజేసి భాండాగార చారిత్రమును వారికి సంగ్రహముగ నివేదించి భాండాగార విదన సంవత్సర చర్యయును, భాండాగార పక్షమున ప్రకటించుచున్న “సుబోధిని” కరవ్రతముల సంపుటయును, వొసంగిరి. రాజావారు భాండాగారమును, ప్రతికా శత్రువందించును, జాబ్జియా నందనను జెందిరి. తదనంతరము నరసింహారావు పంతులుగారు కర్మాచారములను కంఠమున నలంకరించిరి. అప్పట్ను సామా జిక స్థానము, కరతాళధ్వనులచే భవనము ప్రతిధ్వనింప తయయిందాహమును వెలుచ్చిరి.

పట్టణ సచ్చటించి రావుబహదూరు వీరేశలింగము పంతులుగారిచే గట్టింపబడిన పురమండల సభాభవనమునకు విచ్చేసియందలి, పురజనుల వ్యాయామ విసోదసావలను, ప్రార్థనా మండలమును, గ్రంథ భాండాగారమును బరిశీలించి, మహారాజు శ్రీ వ్యాసతి గుబ్బారావు పంతులుగారు, చిత్రపు వేంకటాచలము పంతులుగారు, వీరేశలింగము పంతులుగారు నున్నగు తగు మహమ్మదీయ ముచ్చటించి, పురసహజనుల జనుజను మహారకములు జెలగుచుండ, రాజమహేంద్రవరము నందలి విజరాజ మండలమునకు విచ్చేసిరి. ఆ దివ్యమున నుదయ మున, ఖైదిల బాదపరిహారముగను, పశ్చాత్తాప జనకముగ ను ప్రతి భానువాసరమునకు నిత్యోధ కోపన్యాసములకు నుం డిన మహారాజు శ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహముగారిని వెంటఁ బెట్టుకొని, శ్రీరాజాగారును దివానుగారును నెంట్రిల్ జైలు ను చూడజేసి. ఖైదీల కంటకాలను, కృషికాలను, వాన గృహములను, కారాగృహాధికారి చూడజూచి, ఖైదీలు తయారచేసిన చేతిపనులను, రత్న కంబళములను, కత్తెవార తివానులను, వానందమును పొంది కొన్ని యు పు రూ ప వస్తువులకు క్రయమునకు దీసికొనిరి. జైలు జూచి వచ్చు నప్పుడు రావుబహదూరు వీరేశలింగము పంతులు వారి యానందా క్రమమునకు విచ్చేసి యం దలి చి తంతు శరణాలమునకు, పతితశ్రీరత్నకళాలను, అసాధ వంచము బాలకగృహమును, రాజ్య లక్ష్మీనరసింహాధీనివలను, మున్నగు కట్టడములనుజూచి వీరేశలింగము పంతులుగారి సభినందించుచున్న వీరేశలింగస్థిత పాతకాలా బహుమానోత్సవసభ కగ్రాసాధికర్యము హిందవోవును ప్రోత్సా, పురజాతీయ పాతకాలాభవనమునకు, దయచేసిరి. దానికి శక్రమైగారగు మ-రా-శ్రీ, వి సత్సవారాయణగారు శ్రీ రాజాగారికి పుష్ప మాలాలంకారముజూపి, పాతకాలలోనికి గొనిపోయి పాత కాలాంతర్వాగములను గనుబరచిరి. అంతకుబూర్బ దివానసాన

మాన నిన్ను బాతుద్దరణమునకు మ-రా-శ్రీ, చిలకమర్రి లక్ష్మీ నరసింహముగారిచేత స్థాపింపబడిన రామమోహనపాతకాలను జూచి యందలి కార్యవిధానమునకు సంతసించిరి.

శ్రీ రాజావారును గౌరవనీయులగు పుష్పశ్రీల కంఠజు కును తమ సమావేశమును గలిగించుట శోకసభను గావించి వారి కందఱిని గౌరవించిరి. ఆనందాక్రమమునకు దయచేసి యందలి శ్రీజన రత్నకాలములను గాంచినవచ్చిరి.

మలుచటిదినము ప్రాగ్జాకాలమున శ్రీ గాజాగారు తమ దివానుగారితోగూడ, ములకల్లంకయను గోదావరీ నదీ గర్భమందలి తమలంకగ్రామమును జూచి, మధ్యాహ్నము నకు రాజమహేంద్రవరము సమీపమున తమ సంస్థానగ్రామ ములలో వోకటియను, రావుబహదూరు కందుకూరి వీరేశలిం గముగారి ధర్మపత్ని రాజ్యలక్ష్మీయ్యగారి జన్మస్థానమును నకు కాలేర ను గ్రామ ము ను ను విచ్చేసిరి. అచట శ్రీ రాజ్యలక్ష్మీయ్యగారి పేరిట స్థాపింపబడిన “జానక ధర్మ పుస్తకభాండాగార” మును దయచేసి, తత్కార్యర్యాసాక సభాధిపతులగు మ-రా-రా-శ్రీ తెన్నేటి రామచంద్రారావు గారిచేత కర్పూరపుష్పమాలికాలంకృతులై తత్కార్యర్యా హాకసహాయులగు, సెక్రటెరీ వెన్నేటి సత్సవారాయణగారి తోడను గజబల్లి రామచంద్రారావుగారి నోడను బ్రస్తావించి, బాదులుతీరిచి తమ్ముదర్శింప నిలిచిన తమరయతుల కాదరించి, పుస్తకభాండాగారమున గొంచెముసేపుండి, భాండాగారగ్రంథసంపుటలను రాజ్యలక్ష్మీయ్యగారి పవిత్రత్రుతిను తిలకించి భాండాగార కార్యక్రమమునకు సంతసించి గ్రామబాలికలు తమకు, బద్ధపూర్వకము సమర్పించుకొనిన విజ్ఞాపనమును శ్రద్ధాశురై చి త్రించి, గ్రామపాతకాలను జూచి, తత్సమీపము నందలి చిత్రాంగిరాయి యను ప్రాచీనకల్యాణాపరమునుజూచి, జనుజనుధ్వనులతో దమరాకకునున్నగు తమప్రబలకు నెల వొసంగి, మోటారు బండిమీద రాజమహేంద్ర వరమునకు విచ్చేసియాసాయంత్రమే జటుంబవరవార సమాకులై ప్రత్యే కనాకాయానమున పలివెల, వానబల్లి మున్నగు తమసంస్థా నీతర గ్రామములను జూచుటకు విజయము చేసిరి.

బల్లారి సరసవిసోదినీ సభవారు

1915 సం॥ డిసెంబరు నెల 17వ తేదీ శుక్రవారం (వైకుంఠ ఏకాదశి) రాత్రి 9-3) ఘంటలకు

రుక్మాంగద అను నాటకమును

1915 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 19 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4-3) ఘంటలకు

పాంచాలీ స్వయంవరము.

అను నాటకమును విక్టోరియా కబ్బికుహాలులో ప్రదర్శించెదరు

టికెట్ల ధరలు మారులు ప్రకారమేను.

బి. మాధవప్ర, జనరల్. మేనేజరు.

రావుబహదర్ సి-హెచ్. గౌడు, ప్రెసిడెంట్.

క్రొత్తరీతిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు

ఏ శ్రీలంక తమకెండుకల నుండుకలగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటకునె తలచిన, బహుళా దొరకెడు మూసెలనువాడెచుడెడు. ఎంచుకొనిన కెండుకలలు మేళకరణము కల్ల రాలిపోవుచున్నవో అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నాడు. ఈసంగతి శ్రీలంక ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలకలనుండి నూతన సంకోధనకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె కెండుకలనురాత్రి పురుగులను నశింపజేయును. దాని నలన కెండుకలలు రాలక తిరిగి తెరుగుచుండును. ఈనూనె కెండుకలను పట్టుకలె నున్నక చేసి మెడకు నా చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు, ఒక వరయావేయెడున్నది. ఊబుకేడ తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినియానూనె తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్క యునులేదు. అది కెండుకలలకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమున నల్లని మెలుగు కలిగించి కిరన్నునకు చూపపుట్టింది మెడటికి క్రొత్తసాంపుసూర్తి మిక్కిలి ఇంజయు మూసానమిక్కిలుగా గలిగియుండును. ఇదిఅన్నిటికంటె ఎక్కువయు కుటుంబిల్లి యెచురునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్తుప్రదర్శనమును ఒకయోగ్యతా పుత్రికయ నొసంగియున్నాడు. మతీయ మేముకోరకయే మేలొలిది యోగ్యతాసాక్ష్యములు మాకు కచ్చుచ్చుచువి. కామినియానూనె లక్షణములకు గుణమును నరీంపకుట అరదాస్తాంతు.

జంక్షనయెడల ఒకసారికి ఉపయోగించవలసినమాత్రముగఒకబుడ్డి తెలయు ఇవానుగా కుంపకమును. కెల పీసా 1-3 నూ 1.0-0 నూడవీసాలకు 2.10-0 ని. పి. ఖమ్మం జిల్లా (ప్రతి చిల్లరముకాని అలహా దొరమును). సోలోవిజంట్లు: ఆంగ్లో ఇండియన్ ప్రెస్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 15 బి. జూమాయిసిరు, బొంబాయి మద్రాసు విజంట్లు: ఈ పురము ప్రముఖులెంతో, వైశాఖవాణికోడే శూలంకడినూపము, మద్రాసు

శ్రీగవర్నరుగారి పర్యటనము

ఈనెల 16 వ తేదీన గుంటూరులో శ్రీవారధయము 7-40 గంటలకు కలెక్టరుగారి బంకశాఖనుండి మోటారు బండిలోబయలుదేరి ఎ. వి. ఎల్. ఎమ్. వైద్యశాలకువెళ్లిరి. ఆచట డాక్టరు కుగ్గనకన్యగారు స్వాగతముసంగి రిపోర్టును చదివిరి. "వైద్యశాలలో ప్రసవితలకు చికిత్స శ్రేష్ఠముగ చేయబడుచున్నది. ఈ చికిత్సను బడయు వారు చాలనుంది హిందూస్త్రీలు. గత 5 సంవత్సరములలోను స్త్రీపక్షము కట్టడములకొరకు 12 లక్షలును వైద్యసాధనముల కొరకు 2½ లక్షలును వ్యయపరచిరి. వైద్య రుసుములవలన విరాళములవలన 115 వేలు, చేరినవి" అని ఆమెవినించి శత్రుచికిత్సకొరకును ప్రసవములకొరకును శ్రాత్తగా కట్టించి బడివభాగమును తెరువవలెనని శ్రీవారిని కోరిరి. శ్రీవర్ణి గారు రాజాలకుండుల కామె చింతించిరి. పిమ్మట శ్రీవారు సభాసభలలో గూడ నచటికివెళ్లి వెండితాళము చెవిలో తలుపులను తెరుచుటయుం దిట్లునడిచిరి.

"ఈ రిపోర్టునందలి యంతములను వినుటకు మనకందర కును చాల సంతోషము కలిగినది. ఈ విధముగానైన వాకు గూడ నీ వైద్యశాలలో నిండుకంతయైన సంబంధ మిహితన భవన ప్రారంభ వ్యాపకమునై" కలుగుటకువాడు చాల సంతోషముకలిగినది. శ్రీలకును విడ్డలకును వైద్యసహాయమును బాగుగా వ్యాపింప చేయుటకన్న సత్తమును సేవ చేరొకటి లేదు. ఈ విషయమున స్థాపకులు చేయుచున్న సేవకు వారు వందనీయులు. ఈ సూతనభవన నిర్మాణమున వానికి వైద్యసేవ కవకాశము లభింపదును. ఈ వైద్యశాలచేయుచున్న సహాయమును చికిత్సనందుచున్న వారు వాగుగా గ్రహింపగలిగిన వినుటకు చాల సంతోషించిరి. ఇదివరకువలెనే ఇక ముందుగూడ ధనికులు ప్రజలు తమయభిమానమును చూప గలుగుదురు. ఈ వైద్యశాలలో పెట్టినవత్సరములనుండి చాల దీక్షతో ప్రజాసేవ చేయుచున్నందులకును సూతనభవనమును కట్టించి నందులకును కృత్య కన్యగారికి మిషన్మునను వాడు తుముననుగూడ వందనములను చేయుచున్నాను. ఆమె ఈ వైద్యశాలలో జరుగుచున్న పనిని మాత్రమే వివరించినను ఈ వైద్యశాలవలననుభవకారము చెప్పి పురిరాప్రయములోనివారికందరికిని హిందూజేతులలోనివారి కందరికినిగూడ కలుగుచున్నదను విషయమెల్లరింగినదే. శ్రీవర్ణిగారు రాజాలకు పోయినందుకునే సంతోషించిరి. ఈ వైద్యశాలకును ఇంచుసేవ చేయువారికిని అభివృద్ధికలుగు గాక యిది సేవ కొరచున్నానని" శ్రీవారు నడిచిరి. పిమ్మట శ్రీవారు వైద్యశాల నంత సుమాది సంతోషమును తెలిపి ఆటనుండి బయలుదేరి శ్రాత్తగా పురసాలకు సంఘమువారు వైద్యశాలను కట్టించవలచి స్థలమునకు వెళ్లిరి. ఆచట చెయిర్వయ వ్యాపతి హనుమంతరావు పంతులుగారు శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి. ఆచట శ్రీవారు పునాదిరాతిని సేయుటకుముం దిట్లు నడిచిరి.

"గుంటూరులో శ్రాత్తవైద్యశాలను కట్టించవలెనని ఆపుడు దీప్తాబ్జీ కాసిటరి కమిషనరుగా నుండిట్టియు ఇపుడు నర్తన జనరలుగానుండిట్టియు బాసర్వయవొరగారు 21 సంవత్సరములక్రితము చెప్పియుండిరిని చెయిర్వయగారి రిపోర్టు వలన తెలియుచున్నది. కాని ఈకార్యమునెరవేటకు ఆ సేవ మలగు సభ్యులెరము లేర్పడినవి. ముఖ్యమైనది ధనలోపము గాని చివర కా యభ్యంతరము లన్నియు నివారణమై ఆయన యధికారములోనే పరి సాగనుండు ట నర్తనజనరలుగారికి చాలసంతోషము కలిగింపగలదు. ఇప్పుడు దీనికి సుమారు రెండులక్షలు కావలసియుండును. కాని యిది సద్వినియోగమునకు నిశ్చయము. దీనికిజిల్లాసంఘమువారుగూడ ధనసహాయ మొనర్చియున్నారని కాన ఈ వైద్యశాల గుంటూరు పట్టణమునకు మాత్రమే గాక గుంటూరుజిల్లా కంతకును గూడ సుభకారకమగునని సేవతలంచెదరు. ఈ వైద్యశాల నిర్మాణమునకు పునాకొనిన పాలకసంఘము గాక ఇది పూర్తియైనచో తామొనర్చు వైద్యసేవ నిరాపూరుముగ సాగునని సంతపించు వైద్యాలయమువారికి వందనములు చేయుచున్నాను. ఈ వైద్యశాల యభివృద్ధినిచేయగలముని కోరుచున్నాను" అని శ్రీ వారునడిచి పునాదిరాతినివేసిరి. పిమ్మటశ్రీవారు సమీపవారము గా రత్నకనేవారి బండిపగ్గమునకు వెళ్లిరి. కమిషనరు బూతుటక్కురుగా రసారోగ్యమువలన నచటికి రాజాలకుపోయినందున కర్నూలు నున్నవారు వానిని శ్రీవారికి స్వాగతమొసంగి డేరాలోనికి తీసికొనివెళ్లిరి. ఆచట కారాగార విమక్తులకు బండిపగ్గమీద పేర్చుటవలన పరిశ్రామిక

గృహమునందలి వారిపక్షమున కర్నూలు పూలీగారు శ్రీవారి కి సన్మాన పత్రమును సమర్పించుచు నిట్లు చదివెరి. "ఇట్టి బండిలో ద్రవిడభాషను మాటలాడువారికొక ప్రాథమికగృహమును తాము చెప్పి పురిలో తెచ్చితిరి. ఆంధ్రభాషను మాటాడు వారికొక యిగుంటూరు పురమున సేర్పరపబడిన గృహమునకు విచ్చేసితిరి. దీనివలన తమకు వీరి యెడలగల యభిమానము వెల్లడి యగుచున్నది. తాము సేచిచటికి విచ్చేయుట ఈ ప్రజకు చాల సన్మాన బోధకము కాగలదు. వారు శ్రీమము గా సత్ప్రేరేక్షణ కాగలుగుదురు. తత్కారణమున మేము ప్రారంభించి కార్యము నులభముగ నెరవేరగలము. రత్నక నేనబ్బోటి గృహములకు 50 వేళములలో సేర్పరచి 25 సంవత్సరముల నుండిపనిచేయుచున్నార కానవారికి విషయమున ననుభవ చుధికముగలదు. ఇట్టి పుజలను సత్ప్రేరేక్షణలనుగా చేయుటలో కృతకృత్యులైనవారు రత్నకనే వారెయను గొరకువారికి లభించినదని ఇదివరకున్న మాదిరిని గృహములను ఏర్పరచి పనిచేయుచుటవలన పునాజనముకలుగలేదని సంఘమువారు కొన్నిసంవత్సరముల క్రితము దొరతనమువారికి తెలిపియున్నారు. ఏలనగా చెరసాలనుండి విడువబడిన యపరాధి యరుద్దేశములకును పరిస్థితులకును కేవలము చాడుడగును కాక విడిచిన వానికి వయద్యశాల లో కట్టుకట్టి వెంటనే పడు గెత్తచునిగాని శత్రువు లో బోయచునిగాని నియమించిన వానిగతి ఏమగును? మరణము ప్రాప్తమగును. అట్లుగాక వానిని కొంతకాలము సత్ప్రేరేక్షణలకును వైద్యశాలలో నుంచినవారు లేరును అటులే చెరసాల లోనుండి విడువబడుటకు కొంతకాలము నుండియుపరాధులను నుశుక నొసంగు స్థానములనుండి వారు సత్ప్రేరేక్షణలకుట కవకాశము కలుగును రత్నకనేవారి ట్టిగృహమును హిందూ జేతమున మొదట లాహోరులో కట్టించిరి. రెండవదానిని శ్రామే చెప్పి పురిలో తెచ్చితిరి. ఇది మూడవది గుంటూరులో కట్టించబడినది. వాల్లవది బొంబాయి నగరమున కిందటి వారమున వెల్లిగ్గకు ప్రభువుగారివలన తెరవబడినది. ఈ గృహముల చేయుచు మేముతలచినదానికంటె సద్విశేషకారమునే చేసింది. ఇట్టి గృహములలో శిక్షితులైన వారిలో మరల నవరాధ్యము లానర్చువాడు బహు కొద్దియంది మాత్రమే నని పోలీసువారు చెరసాలల నూపర్చెంటులును మాకు తెలిపియున్నారు. మేము వీరికి గృహములలో తగిన శిక్ష నొసంగి వదలుటలేదు. వారికితగిన యద్యోగము నిప్పించుచున్నాము. తోడిదొంగల పాత్రకలుగకుండ చూచుచున్నాము. దొంగలగురువుల ఆధీనముకాకుండ చూచుచున్నాము. ఈ దొంగలగురువులే పుజలజేతవోయులు. వీరు యుండనకు రారు. చాటుననుండి శిక్షకు తప్పించుకొనుచున్నారు ఈ పాత్రలు చిన్నతనమునుండియు దొంగతనమున కలవడిన దుర ద్విప్రవంతులను పోగుచేసి వారికి కాయకల్పమువహించి వారి చే దొంగతనములుచేయించి తమకడుపువెంపులని వారిని చెరసాలల పాలచేసి తామరిప్పించుకొని తిరుగుచున్నారని ఇట్టి దొంగలగురువులకు దొంగల స్వాధీనముకాకుండ చేసినచో వారుగూడ నీయక్రమ భీరత్తనమునూనియొకవారిచూచు కొనవలసినవారగుచున్నారు. ఆపరాధములను చేయుటకొని రూపిణములకు తెలుకొన్నియున్నవిగాని వారివలనకలుగు నుప ద్వికముకన్న చిన్నతనమునుండియు దొంగతనమే వృత్తిగాగల వారెచాలనుపద్రోకలుగానున్నారు. ఈగృహముల ఏర్పాటులననే దేశమునకీయుపద్రోకులగుటకుముఖ్యసాధనము కలుగుచున్నది. సింహళమున కట్టిదొంగవృత్తిగలవారు లేరు న్నునుగూడ నచట దొంగతనముచాల హెచ్చుగానేయున్నది. దానికి కారణము చెరసాలనుండి విడువబడిన వారినిగూర్చి తగిన ఏర్పాటులు లేకపోవుటయే యూహోపు దేశమందుగూడ నిట్టిదొంగలే దేశమునకు మహోప ద్వికకారులుగా నున్నారని విషయము తమకు విశదమే. చెరసాలలోనుండి వదలబడినవారిని సంఘ మిట్లు నిరాదరించుటచే వా లాజన్యమును ఆపరాధజేతమలే యగుచున్నారు. చెరసాలనుండి విడువబడిన యపరాధి నివసించుస్థలముకు చుట్టుకట్ట జరుగు నేరములన్నిటిని ఆతనికి యాశోపించుట చాల నులభము. ఆ యపరాధి కది యకభవమునకు వచ్చును గాన నతడు తన ప్రవర్తనమును సవరించుకొనుట కొకటి రెండుసాయలు ప్రయత్నించినను ఫలము లేకుండుటచే తన్నట్లు గొరవించిన సంఘమువై కగదీచ్చుకొనుట కాత డామరణమును దొంగతనమునకే యలవడును. అట్టి సిద్ధిలో మనమే యుంటియుకొండము నుపెట్టు తలంతుము. సాధారణముగ మొదటిసారి వెళ్కుచుండి ఏసాతము సేయగలవారే చెరసాలకు వంపబడుట

తలస్థించుచుండును. వారు నిరపరాధులే అయిన సేమి వారి భూములను వాడించుటకోవారి భార్యలనుకళపరచుకొనుటకో వారివై పగదీచ్చుకొనుటకో వారి విరోధులు వాడవైచినిచ్చురణముగ నేరములను మోపెదరు. కలుట బడినలన కొందరిచే సాక్ష్యము నిష్పించి యానిరత రాధులకు చెరలో ద్రొయింతురు. అంతటితో వారి సద్వర్తన ముగంటును. నిరపరాధి యైనసేమి చెరసాలకువంపబడుటయే యపరాధియనుటకుప్రజలసాక్ష్యము కలియుడ్రల సెనరు తుడిచివేయుగలరు? వ్యానుస్థానములలోని తీర్పుసేవకు కాదనగలరు? అతడెన్నిటికిని గతవర్తనకు మరుగు పరచబాలడు. ఇట్టి వాధను తొలగించుటకు ముందంజవేసినది తాముగాక మరి ఎవరు? విడుదలచేయ బడెనున్న బండిలకు హిరోపతక మొనరించుటయే గాక రత్నకనేగూడ నొసంగియున్నారు. లేకున్న వారు సన్మానవర్తనలకుటకు దారితీరు. మీరవలంబించిన ఈ విధానము ప్రపంచము నందంతటను వ్యాపించి నాగరక ప్రపంచమునందలి బండిలందరును మీకు కృతజ్ఞులు కాగలరు. అపరాధులను పట్టుకొనుటయు శిక్షించుటయు అత్యవసరము అట్లు చేయవలసంతటి కనికరముగల దొరతనమువారు పరిపాలవార్డులుగారు. శిక్షలేని వ్యాయశాస్త్రము హిరోపతక మాత్రమే యగునుగాని ఈ నూతనవిధానము ననుసరించి చెరసాలలోనుండి విడువబడినవారి నందరి నిట్టిగృహములకు పంపినచో తప్పక ఆపరాధము అర్థభాగము తగ్గలవు. దాక్షిణ్య విరహితులై దొంగతనమే కలవృత్తిగా జీవించుచు తండోరి తండములుగ చెరసాలలకు బోవువారిసంఖ్య చాల తగ్గలదు ఇట్లు కర్నూలు పూలీగారు రుపగ్రహించిన మిమ్మడి శ్రీవారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

నామిత్రులగు కమిషనరు బూతుటక్కురుగా రసారోగ్యమున నచటికి రాజాలకుపోయినందులకు చింతించువాడు. త్వరలో వారారోగ్యంతులగుచురుగాక. సేవమిములను కలిసికొని మివిధానమును మీరు పొందుచున్న యిబ్బంలనుగ్రహింపగలిగినంత సంతోషించుచున్నాను. మీరిపు డీగృహములోని వారినిగూర్చి సమర్థతతోచేసిన వాడయ్యుండెద క్రించుతుగల వారందరును బాగుగా వాలోచింప తగినది నన్నది. సేవా సమర్థతగూర్చి ఇపుడు నడువగోరను. సం ద్రోహులభాధను తొలగింపవలెనని సంఘమువారు కోరు వ్యాయచనిమారునడిచిరి. ఆ కారణముననేద్రోహియుగువా. శిక్షితుడైనను మరలవారడెట్టి ద్రోహ మొనర్పడెను నమ్మక కలుగువరకును సంఘముతని విశ్వసించదు. అట్టిసమ్మకము కలిగించుటకే ఈగృహము ఉపయోక్తములగును. మహావివాదయములో సానభూతితో నత్సాహాయ్యో నిట్టియు మనేనను చేయుటాన రత్నకనేన వారికి మే చాలకృతజ్ఞులము. ఆకాధ్యయమును పు యత్న క యధములు కలుగుట సహజముగాని వానివలన మీరు నిరుములు కాగూడదు. ఈగృహమువలనకలిగిన ఫలితములకీని యుపయోగమును నిర్ధారణచేయవలెనుగాని వైఫల్యవలనగాదు. కాలక్రమమున భూవాభివృద్ధి కలిగినకొలది నాభివృద్ధియు సుచూరును. దానజేసి ఈగృహములు యద్వికఫలితముల నొసంగగలవు. ఆపుడు దొరతనము సహకారముతో దీని నేర్పరచినవారు కృతకృత్యులుకాక ఇట్టియుద్దేశముతోదనే వీనియేర్పాటుచుగూర్చి వ్యాయనద్రోహులందరికిని బాగుగా తెలియచేయుటకు ఏర్పాచేయుటదీని కాన నిందు నివసితపడగినవారిని బాగుగా పించుటకవకాశముకలుగగలదు. ఈగృహమునందలి వారి నమున చక్కచేయ దొరకొనిన రత్నకనేనలోని వారందరి వందనములను తెలుపుచున్నాను. వారపరిపాలనలోనికి క వారందరును తమసంరక్షకుల యుదారభావములను గృగలుగుచురు గాకయని కోరుచున్నానని శ్రీవారు ను పుస్తక మిగ్గరమున శ్రీయను పురుషులు 169 గలరు. వికాఖపట్టణము జిల్లానుండి 12 గురు శ్రాత్తగాటకు వచ్చిరి. పురుషులకు వద్రెయు బట్టలనేత సేర్పరచుచు. శ్రీలలో చాలనుంది కంటపనిలోనే యుంచకొందరు కండెలనుచుట్టుట మొదలకుపనులను చేయుచ పనిలో పురుషులకు సహాయముగ నున్నారు. గృహములేని వారిని వెలుపలికిపంపి రోడ్డులరాముతుపని చేయి న్నారు. వారికి శ్రీలచేత సుధాప్నాభోజన మచేయి న్నారు. వీరు కాశలాలేమండనేవెళ్లి పనిచేసి సాయ గృహమునకు వచ్చుచుండురు. గృహధికారి వారికిని నిచ్చును. అట్టివీని చూపిన పోలీసువారు వారిని బట్టు పారిపోవుటకు ప్రయత్నించినవారు చాల నరుదుగను గృహములోని వారి ప్రవర్తనము చాలవరకు యుక్తమన్నది. శ్రీవారు గృహములో జరుపబడుచున్న వివిధలనుచాచి కలెక్టరుగారిబంకశాఖ వెళ్లిరి.

విషయము క్రమణిక.

జపాన శాంతి	8
జాబులు, పితాపురము రాజగారు	4
గవర్నరుగారి పర్యటనము	5
ప్రధానవ్యాసము	
హైకోర్టు	6
బిల్లు, స్థానిక వార్తలు	7
బిరోవా మహాసంగ్రామము	
విశేషత్రీవార్తలు	8-9
వృత్తాంతములు	10
ఇంగ్లీషు త్రీవార్తలు	11-12-13
వృత్తాంతలేఖలు	14
కాశీ కటకము	15

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 16-వ తేది
శుక్రవారము.

మన హైకోర్టు.

ఈ నగరము నందలి మన హైకోర్టులో పని
లుచు యగుట సామాన్యచార మయిన దనియు
నిగి విచారణచేసి ప్రతికార మొనర్చుట యవసర
మనియు నాందోళన కొంతకాలముగా జరుగు
చున్నది. ఇటీవల గౌరవనీయులు రావుబహదూరు
సామాన్యచార్యులవారు స్థానిక శాసన నిర్మా
నభాగ విమర్శకు దెచ్చిన యొక తీర్మానమునకు
ముగిసిన మన న్యాయమూర్తులకును ఇండియా
ప్రభుత్వమువారికిని మత్తకత్తయ్య త్రరములు జరిగి
నది. వానివలన తేలిక విషయములను బట్టి తమ
భిప్రాయములను నిచ్చుచు మన ప్రభుత్వమువా
రక యుత్తివును వాలించినారు. అందులో పని
లుచునయగుటకు ముఖ్య కారణము పనిపెరుగుటయే
నని వ్రాయుచున్నారు. అట్లు పెరిగినదియు తెలి
సి తేయుటకు లెక్కలు ఇయ్యబడినవి. 1900
వ సంవత్సరమున మన హైకోర్టులో దాఖలయిన
వ్యాజ్యముల సంఖ్య 5,938. 1914 లో దాఖ
లయిన వానిసంఖ్య 12,156. ఆ వాడు తీర్మాన
మైన వ్యాజ్యములు 5,875. ఈ వాడు 11,781.
ఇకగా దాఖలయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్యయు
తీర్మానమయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్యయు రమారమి
సమానమయినవి. ఇందుకు సమానముగా న్యాయ
మూర్తుల సంఖ్య పెరిగినదా యని చూతము.
బిరోవాకు ముందు విదుగురు న్యాయమూర్తులు
ప్రతీ ముండరి. ఆ సవంతిరము పనియెక్కువ
కొనుచున్నదను కారణమున నొక న్యాయమూర్తి
వచ్చుగా నియమించ బడెను అనగా 1910 సంవ
త్సరమునకు వచ్చువచ్చటికి ఆగరు న్యాయమూర్తులు
కొరతము చుండెరి. నేడు ఆ సంఖ్య పండ్రెండుగా
బిడి. అనగా నాటికినేటికి దాఖలయిన వ్యాజ్య
మేను తీర్పునందిన వ్యాజ్యములును ఎల్లుద్విగుణి
లములయినవో అట్లే న్యాయమూర్తుల సంఖ్యయు
కుణిక్తత మయినది. అయినను పనిమాత్రము
అల్లుటలేదు. నిలువలు మాత్రము హెచ్చుచునే
రువి. 1892 వ సంవత్సరమున సిటీ సివిలు
జీ స్థానికము కాకయుండిన యెడల హైకోర్టు
జుక్కుంకను పెరిగిపోయియుండును. ఆకోర్టు ఏర్ప
చుచేసి రు 2500 లకు లోబడిన అసలువ్యాజ్య

ములన్నియు నచ్చటికి పోవుచున్నవి. ఆ కారణము
నట్లుబట్టియే హైకోర్టుపనిని తగ్గించుటకు చేసినసల
హలలో కొన్ని హైకోర్టు నెడుట వచ్చువ్యాజ్యములు
తగ్గించ వచ్చునను నభిప్రాయమును సూచించునవి
గా నున్నవి. అట్టివి రెండుకలవు. ఒకటి సిటీసివిలు
కోర్టుకు రు 500 ల వరకు తీర్మానపుకత్తిని ఇయ్య
వలయుననుట. అప్పుడు హైకోర్టుకు సంవత్సర
మునకు 150 వ్యాజ్యముల విచారణ తప్పనట!
ఈసలహాకు ప్రభుత్వమువా రంగీ గించ లేదు
సిటీ సివిలుకోర్టులో మరొక న్యాయమూర్తి
ఏర్పకవలసి వచ్చు ననియు కక్షీదారులకు రెండవ
తంగతి న్యాయస్థానవిచారణ లభించుట మంచిది
కాదనియు వ్యాజ్యముల వ్యయములు హెచ్చు
కావచ్చు ననియు ప్రభుత్వము వారివాదము. మరి
యొక న్యాయమూర్తి యయినయెడల సిటీసివిలు
కోర్టులో హైకోర్టులో ఇయ్యవలసినంతజీత మిచ్చు
నక్కరలేదు. వ్యాజ్యముల వ్యయములు హెచ్చు
చునుటకును అంతకారణము కానరాలేదు. వ్యాజ్య
దారునికి నగు పెద్దకర్చు వకీలురుసుము. ఇది సిటీ
సివిలుకోర్టులో తక్కువగా నుండుననుటకు సంది
యములేదు. తక్కువగల కర్చులు తగ్గించుటకు
ప్రభుత్వము వారు తలచుకొనినయెడల అది యొక
కష్టములో విడి కాదు. రెండవ తరగతి
న్యాయస్థానమే యను నభ్యంతర మొకయభ్యంత
రములో చేరదు. అప్పీలు విచారణాధికారము
హైకోర్టునకు పెట్టినయెడల కష్టముండబోదు. మరి
యొక సలహా హైకోర్టువారికి అసలు వ్యాజ్యముల
విచారణయే లేకుండ జేయవలయు ననుట యె
యున్నది. జిల్లాజడ్జివంటి యద్యోగిని నేర్పించి ఆతని
కీపనిపెట్టిన బాగుండుననుట అంత ప్రోత్సహేయవల
సిన సలహాగా పోవలేదు. క్రొత్తగా హైకోర్టు
పెట్టు పరిస్థితులలో ఈవిషయ ములో చించియుండ
వచ్చునుగాని ఇంతకాలము హైకోర్టుకు అసలు
న్యాయముల విచారణ పెట్టియుంచి యిప్పుడు తీసి
నేసినయెడల మ దాసు కక్షీదారులు అసంతృప్తి
పొందుదురట! దేశమంతటికిని అసలు విచారణలకు
జిల్లాన్యాయాధికారులు చాలియుండ ఈ నగర
వాసులు మాత్రము, ఇందు గౌరవము కలదేని,
ప్రత్యేక గౌరవమువకు పెట్టుట లగుదురో తెలియ
వలసి యున్నది. ప్రభుత్వమువారివిషయమున సభి
ప్రాయములు జతజేయుట తగియుండును. అట్లు
చేయక యూరక యిట్టి పద్ధతి జనరంజకముగా
నుండదనుట న్యాయము కానరాలేదు. ఇతర
విధములను మన హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల
ఎదుట విచారణకు వచ్చు విషయములను తగ్గించ
ప్రయత్నములు జేయవచ్చునని సూచించబడినది.
ఒకే న్యాయమూర్తి నిర్ణయములు తుద తీర్మాన
ములుగా నుండునట్లు చేయవలయుననియు సెకిండు
అప్పీలులు రివిజనుల విషయమున మిత్ర తేర్పరచ
వలెననియు సలహాలు కలవు. కడపటిసందర్భమున
ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేకాభిప్రాయు లైనారు.
సెకిండు అప్పీలుల విషయమున ప్రభుత్వమువారు
న్యాయమూర్తులతో సంగతించుకొని విమర్శించు
చున్నారు. ఈవైపున కొంత సంస్కారము జరుగ
వచ్చును. పనియు తగ్గవచ్చును. ఒకే న్యాయమూర్తి
తీర్మానములు తుదిమాటయగు సంగతియు ఇండి
యా ప్రభుత్వము వాకిని మనప్రభుత్వము వారికిని

మత్తకత్తయ్య త్రరములకు కారణమై యున్నది.
ఈవిషయము తుదితీర్మానమునకు సంబంధించినది
కావున జాగ్రత్తగా నాలోచించబడునని నమ్ము
చున్నాము. పనితగ్గించు మార్గముల గూలోచన
యట్లుండ తీర్మానములగు న్యాజ్యముల సంఖ్య
హెచ్చించుటకు కొన్ని సలహాలు చేయబడినవి.
న్యాయమూర్తులు వేసవికాలమున పదివారములు
సెలవు పుచ్చుకొను చున్నారు. శనివారములు
హైకోర్టులో పని జరుగుటలేదు. పదివారముల
సెలవును ఎదిమిది వారములు చేయవలసినదని
యును శనివారము అర్ధదినము పని పెట్టవలసిన
దనియు రెండుసలహాలు కలవు. న్యాయమూర్తులు
తీర్మానములు వ్రాయుటకును చిల్లరపని చూచు
కొనుటకును శనివారము అవసరముకావున నాడు
పని పెట్టరాదని నిర్ణయించుట బాగున్నది. కాని
పదివారములలో రెండు వారములు తగ్గించుట
విషయములో మాత్రము ప్రభుత్వము వారు
న్యాయ మూర్తుల యిష్టమునే అనుసరించినారు.
ఆంగ్లనీమలోను పదివారములు సెలవు కలదని
ప్రొద్బలవాక్య మొక్కటి పోప్పించినారు. అచ్చ
టను నివిషయమున తర్కము జరుగుచున్నదనియే
వినచున్నాము. విద్యా లయములకును కోర్టుల
కును దప్ప సెలవు లింతపుష్కలముగా తక్కిన
శాఖలవారికి దొరకుటయే లేదు విద్యాలయము
లలో ననన పనిబాలురగు విద్యార్థుల మేలుకీసుల
సంబంధము కలదు కాన నొప్పుకొన వచ్చును.
న్యాయవిచారణశాఖ కట్టి కారణము కానరాదు.
దీనిని ఇతర శాఖలతో సమానముగా నేలచూడ
రాదో తెలియదు. కక్షీదారులకు కాదుకొని
యుండ వలయునను శిక్షకూడ ద్రవ్యనష్టముతో
వాలువిధింపవలెను నభిప్రాయము ఇందు గర్భిత
మయియున్న దేమో యెవ రెరుంగుదురు.

శిక్షావిముక్తుల వసతిగృహము.

మన స్థానిక ప్రభుత్వము వాటివల పెట్టాడు
ప్రభువుగారి యాజమాన్యమున జేసినకార్యశాల
ములో ప్రజాహితసంబంధముగా నుత్తమస్థానము
నాక్రమించు కొనగలది శిక్షితుల మేలునకై
నిర్మింపబడిన నూతన పరిస్థితి యనుటకు సంది
యము లేదు. ఈ రాజధాని కారాగారములలో
బంధితులయి యుండు నేరస్థులకు మేలొనర్చుటకు
చేయదగినపని యి కను నెంతోయున్నను భాజన
విషయమున నేడు, వస్త్రముల విషయమున నేడు,
విద్యా సౌకర్యముల విషయమున నేడు
నైతికబోధవిషయమున నేడు, ఈ మూడునాలు
గెండ్లలో మన ప్రతినిధి గా కేవలశిక్షాగారి ప్రయ
త్నమునను ఇతరుల ప్రయత్నములను పెట్టండు
ప్రభువుగారు చేయించియుండు మార్పులు నిశ్చ
యముగా సంస్కరణీయములు. ఇంతేకాదు.
శిక్షావిముక్తు లయిన విదవ నేరస్థ బిరుదమును
సంపాదించినవారు పలుపాలులు పడకుండుటకు
చేయదగిన ఏర్పాటులను గూడ మిక్కిలి దయా
ర్థిహృదయులై వారాలోచించినారు. 'నేరస్థు'ని
గతి, అందులో ప్రాతసంస్కరిగతి, సామాన్యముగా
వర్ణింప దరమైనదికాదు. మొదట బుద్ధిలేమిని తప్పు
చేసియోలదృష్టములేమిని తప్పుచేయక యోకారా
గారము పోవుచున్నాడు. అచ్చట వీనిచేత పని
చేయించుటయొక్కటియే కాని సామాన్యముగ
వీనికి నేడేనిపరిశ్రమ యలవడు సనుకూటకల్ల.

అయ్యుచ్చేద సప్తమ సమ్మేళనము. - అధ్యక్షుడు
క్రియత కవిరాజయ్యమినీభూషణరాయ ఎం.ఏ., ఎం.బి. ఎస్.
పి. యు గారు శేషదీనిముచ్చాద్ధున 9 గంటలకు కలకత్తా
మెయిలులో సెంట్రలు ప్రేషనునకు రానున్నారు. అచ్చటనే
వారికి స్వాగతమునుజుగి మాంటురోడ్డులోని టాకరుబం గాభా
లో వారికి విడిదిచేయబడును. కనుక అహ్మనోత్సరము మాడ
గోరు అయ్యుచ్చేరాభిమానులును కేళాభిమానులును 8 గంటలకు
సెంట్రలు ప్రేషనునకు² రావలయునని అహ్మన సంఘమువారు
పారించుచున్నారు.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

సర్ జాన్ వెంచిగారు - ఫ్రాన్సు దేశమున నాయకత్వమును వదలుట

సర్ జాన్ వెంచిగారికి వైకౌంటు బిరుదుము - వీరి నాంగ్ల దేశమున సేనానిగా నియమించుట.

కల్పిమరంగమున జర్మనులు గొప్ప ప్రయత్నములను చేయుట.

మిత్రమండలివారు సలహానికాకు శీఘ్రముగ పోవుచుండుట.

జమియాదు మహమ్మదు ఖానుగారి మరణము - శ్రీబాద్లి చక్రవర్తిగారి సాహసభూతి.

ఇంగ్లండు

అల్బర్టిస్టును ప్రభువు మరణము.

లండను డిసెంబరు 15:- అల్బర్టిస్టును ప్రభువు స్వర్గ స్థానమున.

చీనా వ్యవహారము.

లండను డిసెంబరు 15:- కామన్సులలో ప్రశ్నించ గా రాబర్టు సినిమా ప్రభువు గారిని తెలియజేసిరి:- చీనా దేశము నకు యూన్నీ - కామన్సులు రాజ్యాధిపత్యమున హించిరికదా! జర్మనీవారి కట్టలవలన నీపని జరుగలేదు.

టర్కీ సేనలు.

లాహోరు డిసెంబరు 16:- కామన్సులలో తెలెంటు గారిని తెలిపిరి:- 6 లక్షల 50 వేలమంది టర్కీ సైనికులు రణరంగమున దున్నారు. ముందు, తుపాకులున్న యెడల, పది లక్షలమందిని భర్తీ చేయవచ్చునని. ఎం. గెజెట్టు ప్రకటన.

శత్రుదేశ వ్యాపారము

లండను డిసెంబరు 14:- పార్లమెంటు ప్రజల సభలో శత్రుదేశ వ్యాపారకాసన మందరికిని అన్ని దేశములలోనుండి వచ్చిన వేయలక్షల కొందరునుండి. ప్రస్తుతము విధానములను తొందరపాటునకునే శత్రువుల వ్యాపారము నిరోధించుట యున్నదిగాన దీనిని మార్చవలెను. చీనా, బొచ్చుగీసవారి తూర్పు ఆఫ్రికాను గురించి దేశములలో నీవర్తాము వాగుగాన చేయుచున్నది రాబర్టు సినిమా ప్రభువు గారు నడిపిరి.

పార్లమెంటు ప్రజల సభ.

లండను డిసెంబరు 15:- జనరలు బోఫోగారు పరామర్శలన్నిటికి ప్రధాన సేనానిగా తెన్నుకొనబడుటచే ఆంగ్ల సైనికాన్ని బోఫోగారు మాన్యుచేయు సకత్వము కలుగునానని సర్ ఎడ్వీను కాన్లె వాడుగా ప్రశ్నించిరి. కొన్ని మాతృలీ యుత్తరమున ప్రయత్నముగాని పరామర్శలను దొరతనము వారు వారొసర్వన మాన్యులకు వీరికి ఎన్నిధముగ సంబంధము లేదని ఆస్పృహ ప్రకటించి జవాబు చెప్పిరి.

పార్లమెంటు ప్రభువుల సభ.

లండను డిసెంబరు 16:- నియోజకములందరినీ పరిబలుతుడగు వైస్రాయలు చేరుట కరమితియుగదర్శి. ఆస్పృహ ప్రకటించి గారు ప్రియమెంటున నొసర్వనచేసి వివరముల తెలియచుటలేదుగాని యుద్ధమున విజయమునొందుటకు ప్రజలెట్టి పరిత్యాగముల నొసర్వనకైన సంధియుమున్నట్లు బలమగు నిదర్శనములు కనుబట్టిరి. ఈమున్నగు అంశముల దర్శి ప్రభువు వివరించెను.

అవివాహితులకు తెలియజేసి యుద్ధమున జేరి యుద్ధము ముగియు మిగిలియున్నది. ఈవిషయమును వివరములు త్వరలో తెలియజేయునని వారిని ప్రోత్సహించుటకు సమన్యమున జేర్చినగాని వివాహితులను సమన్యమునకు వివాహమునకు ప్రోత్సహించి గారి వాదనమును పోల్చినది గూడదు. యి సమకాల తానరించిన సహాయమును లాభించు గాను ప్రతి కృత్యమును తెలిపి, వారొసర్వన దేశ సేవకు కృత్యమును సభించిరి.

దొరతనమువారి న్యాయవాదులు

లండను డిసెంబరు 17:- వారిస్టర్లలో వెక్లండుని యుద్ధమునకు పోయిరి. ఆయనమున యుద్ధానంతరమునకు దొరతనమువారి న్యాయవాదిని నియమించుట జరుగనేరదని లార్డు ఛాంసెలరు గారు ప్రకటించిరి.

జమియాదు మహమ్మదు ఖానుని మరణము.

లండను డిసెంబరు 16:- ఈతని మరణమునకు చాల వకయెడల తన విచారమును కీచక్రవర్తి గారు 26 గురిపుడక సేవానికి తెలియపరచిరి. అక్టోబరు 7 వ తేదీన మహమ్మదు ఖాను ఒక్కొక్క రోజు ఆరేబియా దేశములలో బారి వారిలో ముగ్గురజంపి, ఒకని బలమును గాములు నందించిన యనంతరమున ఆతాను మరణించెను. వైస్రాయుగారి సైనికులలో ఆ గ్రామమునై నందుట కాతని కొకవలకు ఢిల్లీలో దర్బారు సమగ్రమున నొసగబడెను. అట్లును కీచక్ర వారాయాధికారిని చూపుచు వైస్రాయుగారి తెలియపరచిరి.

ఆగాఖానుగారిని సమాశ్వసించుట.

లండను డిసెంబరు 15:- ఖాను గారిని నధిపతి నందువలన తమకు కలిగిన విచారమును తెల్లదించు నొకతంత్రీ వార్తను ఛాంబలైన గారు వారికి బంపిరి.

వర్తక సంఘము.

లండను డిసెంబరు 15:- ఇండియా కార్యాలయమువారి మాచును వైస్రాయుగారు లూనికొన్నాగారిని ఆలోచనసంఘసభ్యుని నియమించిరి.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రాన్సులో ఆంగ్లేయ సేనలు

దాగ్లసు హేగుగారికి నాయకత్వ మిచ్చుట

ఫ్రెంచిగారిని దొరతనమువారు క్లాఫించుట

లండను డిసెంబరు 16:- యుద్ధ కార్యాలయమువారి టెలియ జేయుచున్నాడు. ఫ్రాన్సు ప్లాండర్స్లోని ఆంగ్లేయ సేనల కినివరకు ముఖ్య సాధిపతులుగనుండి సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారి కి బడలుగ సర్ దాగ్లసు హేగుగారిని నియమించిరి. ఇతరుల బలవంత సేమియులేకుండ వీరు తమంతటామే తమవని త్వరించిరి. ఇంగ్లండులోని సేనలకు వీరికి నాయకత్వ మియ్యబడి నది. రాజుగారు వీరికి వైకౌంటు బిరుదును నిచ్చిరి.

మరికొన్ని వివరములు

ఇట్టికీ పదునాడు మాసములనుండి యంగ్లము జరుగుచున్నది. ఎన్నికలమున్నను వీరు యుద్ధారంభము నుండియు ఫ్రాన్సు ప్లాండర్స్లోని సుసేవలకు నాయకత్వము వహించి సామర్థ్యమును పోషించిరి. వీరివ్యక్తి తమంతటామే తమవని నడచుకొనిరి. రణరంగమున వీరు సామర్థ్యమును పోషించి దేశమున కొరించిన మహా వికారమునకు దొరతనమువారు ఇంగ్లండులోని సేనలకు నాయకత్వము వహించునని కోరగా వీరందుకు సమ్మతించిరి. వీరికి రాజుగారు వైకౌంటు బిరుదును నిచ్చిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను డిసెంబరు 15:- ఆక్టోబరులో చేతిపాంబులలో పోరాటము జరిగెను. ప్రెసిడెంట్ ప్రదేశముననున్న జర్మని వారి ఆముఖసామగ్రికొట్టు పరాసువారి వెద్దపాంబులచే తగులగొట్టబడినవి. మాఫిరంగిదళము మూలమున వాస్ జెన్ లలో సామర్యము కందకముల జర్మనివారు బాగుచేసుకొనలేకపోయిరి. మిత్రమండలివారు విమానములు విచ్చలవిడిగ వరించినవి. అందువలన మిత్రులకు చాలలాభము కలిగినది.

పరాసు సేనాని.

లండను డిసెంబరు 16:- వెట్రాగ్రిడు - జనరలు పాస్ గారు చేరి. రాజధానిలో సామ్రాజ్య వైస్రాయుగారి నిర్వాహక సంఘముతో వీరందుకు తెలియపర్చిరి. ఈ నిశ్చితమునకు వార్తాపామునా తెలియజేసి హర్షించిరి.

ఫ్రాన్సు బెల్జియము రణరంగము.

పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

ప్యారిసు డిసెంబరు 16:- గతరాత్రి పరాసు అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:- మామూలు ఫిరంగుల యుద్ధము జరుగుచున్నది. పరాసువారి పగుమును విమానములు మామూలునకు తూర్పుభాగమునందలి శత్రువిమాన నిలయముమీద బొంబులు వేసిరి. ఆ నిలయములో పగు సేనానియు అందినను అయిదుమాత్రమే బయటకురచ్చి మన విమానములకు తరును జూచినవి, కాని ప్రయోజనములేకపోయినది.

ఒక నై నూనికుడు కాలిపోవుట.

లండను డిసెంబరు 16:- ఒక మంతుచున్న విమానము ఫ్రాన్సు బోకర్ల నేలగూలెను. ఈ విమానమునకు స్వీత్తు అను నతడు కెప్టానుగ నుండెను. ఈతడు శరీరము కాలి గలిగెను.

రష్యా

రష్యా సేనలు.

స్వర్ణమున కట్టుకొనుట.

లాహోరు డిసెంబరు 16:- జర్మనీవారు వర్ణముగ నెదిరింపగా రష్యా సేనలు మీదపడి స్వర్ణమున కట్టుకొనుట మియ్యకొనిరి. ఈకట్టుకొనుట 50 మైళ్ళ దూరములో మున్నెత్తెను నున్నది. అక్టోబరు మధ్యభాగమున దీని రష్యావారు వదలిపెట్టిరి. ఎం. గెజెట్టు వార్త.

ఇటలీ

సర్వీయా సాహాయ్యము.

ఇటలీ అధికారుల ప్రకటన.

గోము డిసెంబరు 15:- ఆస్ట్రియా వారు మేము ప్రె న, సానుగివానీలమీద ఫిరంగులు వేసినను, మా రాకపోకల కేమియు పరిబంధకము కలగక ఆస్ట్రియాకు నిర్వహణగా సైనికులను పంపుచున్నాము. సైనికులలోనున్న ఒక స్త్రీయను, ఒక డిప్రొయరును నీటిమీద తేలుచున్న గజలకు కొట్టుకొని పవ. కాని వీరికి కాపుండి తీసికొనివచ్చుచున్న పదముల కరాసు లను, సైనికులకు రక్షించినది. 48 మంది మాత్రము గనిపేయట కలన చనిపోయిరి.

గ్రీసు

గ్రీసు సేనలు.

లండను, డిసెంబరు 15:- గ్రీసు వారి రాక సేనను ముఖ్యమంత్రివారి నుంచుట కంగీకరించిరి. గ్రీసువారి టు మిత్రమండలివారి సూచనలంగీకరించుటకు రెండు కారణము లగవచ్చుచున్నవి. ఒక్కొక్క మొదటి సాకరిమించుట వలన ప్రజల కశంత్వ ప్రకటియన్నది. గ్రీసు రాజుగారిలో చెప్పిన దానికి జర్మనులు వ్యతిరేకముగ చేయుట రెండవ కారణము. కానీ గ్రీసు వారి కంగీకరించిరి పరాసు వారు లేరనిరి. సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు బ్రియాండు గాడుకు కలసి ఆల్బా పత్రికను వ్రాసిరి- కివలన ప్రభువు జనరలు బోఫో జనరలుగిలిన గాడులు వారిమీద శంకముల చేసిరి దీనివలన సేనలలో గలిగిన ఫలిత మిదివరకే విదితమైనది. శత్రువులు గ్రీసుదేశమునకు వచ్చుటకు గుర్చి చాలమంది చాల విధముల చెప్పుచున్నాడు. బల్గరలు సరిపాద్దులు దాటి గ్రీసు దేశమునకు వచ్చుట గ్రీసు రాజుగారికి జర్మను లిచ్చినవాదానము నకు భిన్నముగను. గ్రీసువారికి గర్భకరువులగు ప్రజలు సమీ పమున నుండుట గ్రీసువారికి శ్రమలగ్రహకారణ మగును. అల్బానియాలో నున్న 2 లక్షలమంది సెర్బియా సైనికులను ఇటలీవారు మరల యుద్ధమునకు చేయుచున్నాడు. అంతవరకు పరాని కాగా నెమ్మదిగా నుండును, పిమ్మట ఆంగ్ల పరాసు గవ్య ఇటలీ సెర్బియా సేనలన్నియు కేకముఖమై శత్రువులకు తలవడుచురని తెంపుపత్రిక వ్రాసినది.

గ్రీసు దేశపు వ్యవహారములు.

మిత్రమండలికి అనుకూలము.

ఏథెన్స్ డిసెంబరు 15:- ప్రస్తుతము వ్యవహారము లన్ని యు మిత్రమండలి కనుకూలముగ నున్నవి. రష్యావారు చేయుచున్న వింతనకు గ్రీసు రాజుగారు దయచేయుదురు. గ్రీసులోని తూర్పు మాసిడోనియాలో మిత్రమండలి సేనలు ధారాళముగ పచ్చిపోవుట కధికారము నిచ్చి తమ సేనలను పచ్చియును తు తీసికొని పోవుచున్నాడు.

బొమ్మలను రక్షణము.

పాండితు డిసెంబరు 16:— పరాసు అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:— బొమ్మలను రంగమందు కొత్త పంగతు లేని యు లేవు. బల్లెయిన పేన లింతవరకును గ్రీను సరిహద్దులను దాటలేదు.

మిత్రముండలి సేనలు

వెనుకకు మరలుచుండుట.

ఏథెన్సు డిసెంబరు 14:— సజానికా శత్రువుల యుద్ధ సామగ్రిలను తీసికొనిపోవుట కున్న నులువునుబట్టి ఎంతవరకగా సేనలను మరలించుకొనవచ్చునో అంతవరకగా మిత్రముండలి వారు తమ సేనలను వెనుకకు మరలించుకొని వచ్చుచున్నారు. పై నికళిరములకు సంబంధించిన పనులు త్వరలో నిర్వహించ బడుచున్నవి.

మూల్టాలోని గ్రీసు దేశపు స్త్రీమరులు.

వధిలేకుండుటకు ప్రయత్నములు.

మూల్టా డిసెంబరు 15:— మూల్టా శత్రుల వాపుదల చేయబడిన గ్రీసు దేశపు స్త్రీమరులలో కొన్నిటిని నిడుదల చేయుటకై ప్రత్యేక ఉత్తాప్త చేయబడినది.

బల్గేరియా దేశపు మంత్రి.

సరిహద్దులను దాటని చెప్పట.

లండను డిసెంబరు 15:— తమ దేశపు సేనలు గ్రీను సరిహద్దులను దాటని బల్గేరియా మంత్రి లింగ తెలియజేసెను.

గ్రీసురాజు

జబ్బున నుండుట.

లాహోరు డిసెంబరు 16:— ఏథెన్సునుండి దోనోగూ గారిట్లు తంతివార్త నిచ్చుచున్నారు. — గ్రీసు రాజు గారికి జబబు చేసి బాధపడుచున్నారు. రాజ్యాంగవ్యవహారముల మాటయైత్రుండ విశ్రాంతి తీసికొనవలసినదని రాజవైద్యులు వారికి సలహా చెప్పిరి:— సి. ఎం. గెట్టెరు ప్రతిక వార్త.

బల్గేరియనులు

లండను డిసెంబరు 16:— వీరు మరాజొట వరునైకు మయ్యేమూరమున నుండిరి తెలియజెప్పినది.

స్కూటారికి వరిచారితులు చేరుట

లండను డిసెంబరు 16:— సెర్వియానుండి నూరుగురు అంగ్లవారికలూ కాలినడకను స్కూటారికి వచ్చిరి.

జర్మనీ

జర్మను చాన్సలరు ఉపన్యాసము.

లాహోరు, డిసెంబరు 16:— జర్మనీ చాన్సలరులో చాన్సలరుగా రుపస్థానించి నప్పటినుండియు, మార్క్ (ఒక వాణిజ్య) ధరలో నాలుగుపాయింట్లు తగ్గినవి. పత్రికల ధరలును పడిపోయినవి. సి. ఎం. గెట్టెరు తంతివార్త.

పెద్దజిప్సీలు.

ధ్వంసమగుట.

కోపెన్ హేగును డిసెంబరు 15:— ఎర్ 22 వ జిప్సీ నుండి బాంబువేగితి ధ్వంసమైపోయినది. వెస్ట్రీకు వెల్వీకు లోని నివాసాశ్రయమునుండి బయలుదేరుచుండగా నిగతికట్టి నది. కళానులకు 40 మందికి దెబ్బలు తగిలినవి. లేదా చ్చుతి పొందిరి. పెద్దవిమానకాల నామరూపములు లేకుండపోయినవి.

జర్మనీవారి యుద్ధసన్నాహములు.

లండను డిసెంబరు 16:— పర్మనును సేనలన్నియు సోక్ససారి నుట్టడిననుపుటకు వలయు ప్రయత్నముల జర్మనులు నులువుచుండిరిని పోలెడునుండి తెలియజెప్పుచున్నది.

డ్యోకానిస్సు ప్రచారము.

లండను డిసెంబరు 16:— జర్మనీవారి ప్రచారమున నొక పెద్దయుద్ధమునకు సిద్ధమగుచుండిరి. ప్రత్యేకములను పెద్ద ఫిరంగులను రప్పించ బడుచున్నది.

టర్కీ

టర్కీయుద్ధము.

పాండితు డిసెంబరు 15:— పరాసు అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:— డార్డెనెల్స్ గనులను ప్రేక్షకులు, ఫిరంగుల యుద్ధమును జరుగుచున్నది.

ప్రబల శీతలము.

లండను డిసెంబరు 15:— డార్డెనెల్స్ లోని యుద్ధ విశేషము లెంతవరక:— ఉచితకాలమునకు చాల ముందు గనే శీతల ముండును. అధిక శీతలమునా టర్కీ శీతలవాధ నెరుగునగన, వారికి కష్టము గానున్నది. వారిలో చాల మంది మంచు నెన్న గుమానపెట్టారున్నారు. నీరు కందకములలో క్రవించినది. తురుష్క సైన్యము వారి కంచరిగాడిదల యొక్కయు శవముల కొట్టి కొరిగివచ్చి ప్రతి ఏడ్వై నైని తుల దురవస్థచేసి పీటలేకుండవచ్చును. కందకములలో నీరు నిండిండునట్టి వారు ప్రతిరావలసినవైయు. వైకిరాగావారిని మిత్ర మందలి సైన్యము నాశనము చేయుచుండి. వైకిరాకి చలివాపు దున్నులు లేవుగాన కొరడువారి: చాలమంది చనిపోయిరి.

పారిశ్రామికము

పరిష్కారవ్యవహారములు.

టర్కీవారి రహస్య వాత తరుచుట.

పీటరు గ్రావి డిసెంబరు 16:— రహస్య అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:— హామడనుకొన్నవిక టర్కీ జర్మను సైన్యములను మరలించుటకు తయారుచున్నారు. హామడనుకొని భూభాగము ఖుబురీతిధులు వచ్చి పొందోచుండుండి తయ్యక క్షింపవల సినదని కోరుకొనిరి.

కెయికో డిసెంబరు 16:— అధికారు లిట్లు ప్రకటించు చున్నారు:— పడమటి సరిహద్దులలో తిరిగి 18 వ తేదీని యుద్ధ ము జరిగినది. గా ఫరు పా ము గారి నాయకత్వము క్రింద 12 వందల ఆరబ్బులు ముగిసినవి ఫిరంగులతో మాటాడబట్టెరువకు పర్మనును 24 మైళ్లదూరములో నుండగా కర్మలు గార్డులుగాన శత్రువుల నెదిరించిరి. శత్రువులు తీవ్రముగ తలపడిరి. కాని చాలవచ్చుచుతో వెనుకకు గొట్టబడిరి. అంతలో సాయంకాలమై చీకటి పడుటచేత వారిసన్నాములను తెగ్గవేయలేదు. 4 గురు అంగ్లేయు సైన్యములు 4 గు భాగ తీసికొనిపోయిరి. ఆయుధులను అంగ్లేయులకువో గులకును 18 మంది తక్కిన వారికి 15 గురు భాగతీములకును దెబ్బలు తగిలినవి. మనకు దొరికినవియుదీలలో పేరు తిహుల గాట్రిలుగానూన్నారు. 11 వ తేదీని సరిగిన పోరాటము లో శత్రువులు 80 మంది చనిపోయినట్లును, 80 మందికివైగా దెబ్బలు తగిలినట్లును వీరు తెలియజేసిరి.

అమెరికా.

అంగ్లేయుల బౌద్ధార్యము

జర్మనురానువారి ప్రయాణపు పేర్కొనుట.

వాషింగటన్ డిసెంబరు 16:— జర్మనీకి వెళ్లదలచిన బోయకు, ప్రాచీనామె గాల్లకు ప్రయాణములో నేటికైనా మురాకుండ చేయునుమి అంగ్లేయు నానుబా తెలిపెను. వీరు డిసెంబరు 21 వ తేదీని హాలండు దేశములోని రాటెడము పట్టణమునకు బయలుదేరుదురు.

అమెరికావారి జాబు.

అస్ట్రీయావారి సమాధానము.

అస్ట్రీయా డిసెంబరు 16:— అమెరికావారు పంపిన జాబుకు 14 వ తేదీని అస్ట్రీయా వారు విజవా కరముగాని అమెరికావారు బాంధ్యరా సమాధానమును పంపిరి. అస్ట్రీ యావారు ఇదబట్టియు సమాధానము చెప్పక, ఏవో చెప్పి తప్పించుకొనిరి. సముమేలై క మేదస్త ఎస్సెస్ అంతర్జాతీయ ధర్మములకు వ్యతిరేకముగ నడిచికో చెప్పుచుని అస్ట్రీయా వారు కోరిరి. అమెరికావారికనుకో సంతమియుటకై తమకు అభ్యంతరములేదని అస్ట్రీయా వారు తెలిపి, స్త్రీమరుల నురిగిన పప్పును అమెరికావారు చనిపోయినవలకు తమ సానుభూతిని కనుపరచిరి.

మంత్రివర్గమువారి నిశ్చయము.

వాషింగటన్ డిసెంబరు 15:— అస్ట్రీయావారు మై మంత్రివర్గమువారు ప్రెసిడెంటు విల్సను గావో నేకీభరించి అస్ట్రీయావారు వ్యతిరేకముగవచ్చువో వారికో వ్యవహారము ను తెగగొట్టుకొనుట కంగీకరించిరి.

శాంతివాదుల స్త్రీమరు కిక్కురావలయునవచ్చుట. లండను డిసెంబరు 15:— ఫోర్డునున్న శాంతివాదుల తో వచ్చుచున్న స్త్రీమరు కిక్కురావలకు వచ్చిరి. ఈస్తీమరు స్త్రీమరునియారేపు చేరుకు.

అమెరికావారు.

పరాసువారికి జాబును పంపుట.

వాషింగటన్ డిసెంబరు 15:— యుద్ధములో సంబంధ ములేనట్టియు, పోల్గొనికోకు వెళ్ళుచున్న అమెరికాస్త్రీమరులను జర్మనుదేశీయులను తొలగించి పట్టుకొని సంరక్షణగాను వెంటనే వారిని విడుదలచేయవలసిన దని పరాసు వారికి అమెరి కావారు జాబును పంపించిరి.

హాలండు

టెలిగ్రాఫ్ పత్రికా సంపాదకుడు

విడుదలచేయుట.

అస్ట్రీయా డిసెంబరు 14:— హాలండు దేశములోని టెలిగ్రాఫ్ పత్రికా సంపాదకుడు విడుదల చేయబడెను.

ఫిల్లీ

యుద్ధవార్తలు.

అధికారులకువచ్చుట.

ఫిల్లీ డిసెంబరు 16:— రాజప్రతినిధి కీ క్రింది యుద్ధ వార్తవచ్చినది:— మరేకొండరలేకుండ పరాసువారు సర్వ యానుండి తమ సేనలను మరలించుకొనుచున్నారు. గ్రీను సరి హద్దులకువచ్చి పైకులు చేరుకొనుచున్నారు. బల్గేరియానైకు లింతవరకు గ్రీను సరిహద్దులను దాటలేదు. వెనుకకున్న మన సేనలవిక బల్గేరియావారు పడినవచ్చును నునాయాసముగ వెను కటగొట్టితిమని పరాసువారు తెలుపుచున్నారు.

దార్డెనెల్స్ లో టర్కీవారి మిద 12 వ తేదీని ఫిరం గులవేయగా వారికి చాలవచ్చుట కలిగినట్లు పరాసువారు చెప్పుచున్నారు 13 వ తేదీని అసియా, ఐరోపా భాగము లందున్న టర్కీ సైన్యము తీవ్రముగ ఫిరంగులను ప్రేక్షిరి కాని మేము తగినజవాబుచెప్పి మాస్థానములను భాషానుకొంటిమి.

రహస్య రక్షణరంగమునందు మాన్యులేరు

ఫ్రాన్సు బెల్జియము రంగమున, పరాసునాకేమి, అం గ్లేయులేమి తీవ్రముగ ఫిరంగులను ప్రేక్షుచున్నారు. పరా సునిమానములు 45 వేల జర్మనీవారి రక్షకస్థానములమిద బాంబులను కనిపిరి.

అస్ట్రీయావారు విసాంకోరంగము నందుగ్గ ఇటలీవారి స్థానములమిద ఫిరంగులను ప్రేక్షుచున్నారు.

ఇటలీవారును వారికి తగినజవాబు చెప్పుచున్నారు. బెల్జియముతీరమున, జర్మను స్త్రీమరులకొదాని అంగ్లేయు విమానము ధ్వంసమచేసినది.

కామయాన్సులోని ఫ్రెంబరుటో తూర్పున నూరుమైళ్ల దూరములోనున్న యోకో పట్టణమున పరాసు సేనలు చేరినవి.

క్రిజానోదయ సమాజము, నెల్లూరు

వప్తాద

1915 సం॥ డిసెంబరు నెల 18 తేదీ శనివారము

రాత్రి 9-30 గంటలకు

పాదుకా పట్టాభిషేకము

19 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము

5-30 గంటలకు

సారంగ ధర

21 తేదీ మంగళవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు

నల్లూరు పురమండలమున బ్రదక్షింతుకు.

రేల్వే నిలయము

నీజాకా టికెట్లు	వివర టికెట్లు
8 జిక్యోడ్ న. 8—0—0	8—0—0
1—వ తరగతి 5—0—0	2—0—0
2 " " 2—8—0	1—0—0
3 " " 1—4—0	0—8—0
4 " " బాల్కనీ—	0—4—0

యం. నుబ్బారావు. ఎం. ఎ. వైస్ ప్రెసిడెంటు
కె. వెంకట్రామయ్య. ఎ. డి. ఎల్.
ప్రెసిడెంటు.

THE GREAT WAR.

Sir John French Relinquishes Command

MADE VISCOUNT: GIVEN NEW APPOINTMENT.

Formidable German Preparations on the West.

RETREAT OF ALLIES TO SALONIKA RAPIDLY PROCEEDING.

KING DEPLORES JEMADAR MAHAMMAD KHAN'S DEATH.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Jemadar Mahammad Khan's Death. The King's Telegram.

LONDON, December 16. The King has telegraphed to the Commander of the 26th Light Cavalry deploring the loss of Jemadar Mahammad Khan, who fought five Arab single handed near Aden on October 7th. He killed three and disabled a fourth before he fell himself. The King recalls that he saw the Jemadar at Delhi Durbar when the Jemadar won the medal as the best Man-At-Arms to the Viceroy.

Command of the Armies in France and Flanders.

Sir John French Succeeded by Sir Douglas Haig.

LONDON, December 16. The War Office announces that General Sir Douglas Haig has been appointed to succeed Field Marshal Sir John French in the command of the Army in France and Flanders.

Sir John's Promotion.

The War Office says that Sir John French has relinquished his command at his own instance. He has been appointed Field Marshal Commanding the Troops in the United Kingdom. The King has made him a Viscount.

War Office's Announcement.

The following is the text of the War Office announcement with regard to Sir John French's new appointment: "Since the commencement of the war during sixteen months of severe and incessant strain, Field-Marshal Sir John French has most ably commanded our armies in France and Flanders. He has now, at his own instance, relinquished the command. His Majesty's Government, with full appreciation and gratitude at the conspicuous services which Sir John French has rendered the country at the front, have, with the King's full approval, requested him to accept the appointment of Field-Marshal Commanding-in-Chief of the troops in the United Kingdom. Sir John French has accepted the appointment. The King has been pleased to confer on Sir John French the dignity of Viscount of the United Kingdom."

Massacre of Armenians. Further Details.

LONDON, December 16. Lord Bryce has issued further authenticated details of the massacres of Armenians. They constitute another awful story of murder, torture and rapine. The most competent authority estimates that out of a total of two million Armenians, one million have been murdered.

Condolences to the Aga Khan

LONDON, December 16. Mr. Austen Chamberlain has telegraphed his condolences to the Aga Khan on the murder of his cousin.

Lord Derby on Recruiting Campaign.

LONDON, December 16. In the House of Lords, Lord Derby declared that the recruiting campaign had been like an election where the electors came with great rush at the end. Therefore the details could not be given till Mr. Asquith's statement was made, but there was overwhelming evidence that the country was absolutely determined to do all in its power to bring the war to a successful conclusion.

Bachelors Must First be Called.

The important question was how far bachelors had responded to the call. He hoped to be able to give these figures in detail. Married men must not be called up until bachelors had been recruited in proper number. Mr. Asquith's pledge regarding married men must be kept. He eulogised the work of his recruiting colleagues. Lord Crew congratulated Lord Derby on his heavy work and his great services.

Trading with Enemy Extension Bill. Black List Cannot be Abandoned.

LONDON, December 16. During the Committee stage in the Commons of Trading with Enemy Extension Bill the Government was urged to abandon black list of neutrals and extend it to all persons of Enemy "Association". Lord Robert Cecil said that the black list scheme was working successfully abroad including China and Portuguese East Africa where great injury had been done to German trade with wonderfully little disturbance to British trade. The framework of the Bill was unsuitable to the suggested extension and he asked the House to keep the measure to its present limits.

German Intrigues and China.

LONDON, December 16. At question time in the House of Commons Lord Robert Cecil said, that there was no reason to suppose that Germany's intrigue had anything to do with constitutional changes in China.

The Turkish Forces.

LAHORE, December 16. LONDON, December 15th.—Mr. Tennant, in the House of Commons, stated that Turkey has in the field 650,000 men convertible into a million if she is given a sufficient supply of the German material.—"C. and M. Gazette."

Advisor on Commercial Intelligence.

LONDON, December 16. The Board of Trade has appointed Mr. Louis Kershaw at the nomination of the India Office to be a member of the Advisory Committee on commercial intelligence.

No K. G.'s to be Appointed.

LONDON, December 16. The Lord Chancellor announces that there will be no appointments as King's Counsel made until the end of the war owing to the number of Barristers serving in the army.

Effect of Mr. Bonar Law's Speech.

LONDON, December 16. Unionist papers, which have been attacking Government, state that Mr. Bonar Law's speech was the feature of the debate. Its effect on the House was most marked, and it undoubtedly prevented discontented Unionists from challenging a division.

Greek Ships Ordered to be Released.

LONDON, December 16. MALTA.—It is understood that fresh instructions have been received sanctioning the release of some Greek ships held up here.

An Aeroplane Captain Burned to Death.

LONDON, December 16. A blazing aeroplane crashed to earth at Farnborough. Captain Smith of the Flying Corps who was on board was burned to death.

Obituary.

LONDON, December 16th.—The death of Lord Alverstone is announced.

France.

Activity of French Aviators. Enemy Aviation Camp Bombed.

LONDON, December 16. PARIS.—Last night's communique says:—There has been the usual cannonading, French aeroplanes continued their activity. A squadron of thirteen dropped bombs on an aviation camp east of Mulhausen, striking the hangars. There were fifteen enemy aircraft in the camp, but only five rose and unsuccessfully tried to drive off the French flotilla.

British Artillery at Work. German Attacks Repulsed.

LONDON, December 16. A Press Bureau despatch from the Headquarters in France says:—The enemy yesterday evening exploded a mine south-east of Ypres. The crater was immediately occupied by our bomb-throwers, who repulsed the attack. We seized the enemy barricade south of Messines with trifling loss. Our Artillery has been active to-day, and has done considerable damage to the hostile trenches. Hostile Artillery has been active about Ypres. Our aeroplanes raided the Hervilly aerodrome successfully. There have been ten combats in the air, in the course of which an enemy battle-plane was felled by one of our reconnaissance machines. One of our machines was forced down within our lines.

Russia.

French General Appointed to Russian General Staff.

LONDON, December 16. PETROGRAD.—General Pau has arrived. It is stated that he will remain in the Capital with the Imperial General Staff. This decision is welcomed by the Press as contributing to the Unity of action of the Allies.

Smorgen Retaken By Russians.

LAHORE, December 16. LONDON, December 15th.—Following a futile German attack, the Russians have retaken

TELEGRAMS.

Smorgen, which is 50 miles from Viena in the direction of Minsk. The Russians retreated from Smorgen in mid-October.—"C. and M. Gazette."

Turkey.

Dardanelles.

LONDON, December 16. PARIS.—Last night's communique says:—Cannonading and mining continue in the Dardanelles.

Italy.

An Italian Transport & Destroyer Sunk. By Floating Mines

LONDON, December 16. ROME.—The Communique says Austrian bombardment of Messemario and San Giovanni has in no way interfered with Italian Communications to Albania whither the troops have been successfully transported. One transport and one destroyer struck floating mines but troops and crew were saved by escorting the vessels with the exception of forty three who were mostly killed by explosion.

Serbia.

Alines Rapidly Retreating.

LONDON, December 16. BELGRADE.—The retreat of the Alines is proceeding as rapidly as transport of war material to Salonika allows. Works for entrenched camp are being quickly effected.

English Nurses Arrive at Scutari.

LONDON, December 16. One hundred English Nurses have arrived at Scutari from Serbia. They walked the whole way.

Within 15 Miles of Durrazzo.

LONDON, December 16. The Bulgarians are reported to be fifteen miles from Durrazzo.

Greece.

King Constantine III. Complete Rest Counseled.

LAHORE, December 16. LONDON, December 15th.—Mr. Doumoures wires from Athens that King Constantine has a mild attack of influenza, and the Court physicians have counselled complete rest and abstention from State affairs.—"C. and M. Gazette."

Bulgarian Assurances.

Not to Enter Greek Territory.

LONDON, December 16. ATHENS.—Everything is at present going very favourably for the "Entente" and relations with Greece are steadily improving. King Constantine will attend the Russian ball on the Tsar's name day. The Bulgarian Minister has issued a reassuring announcement indicating that Bulgarians will not enter Greece. The latter has now given the Allies free movement over a large sweep of territory on the Greek Eastern Macedonia and is removing Greek troops westward.

Bulgars on Greek Frontier.

LONDON, December 16. PARIS.—Last night's communique says:—Nothing new has occurred with the Eastern army. The Bulgarians have not crossed the Greek frontier.

Persia.

Persian Situation.

Turco-Germans Pursued by Russians.

LONDON, December 16. PETROGRAD.—The Communique says:—Our forces continue to pursue Turco-Germans on Hamadan road. A Detachment of Infantry from Hamadan have come and begged for protection against rebels.

EGYPT

Engagement on Western Frontier of Egypt. 1200 Arabs Defeated.

LONDON, December 16. CAIRO.—It is officially announced that another engagement occurred on the 15th instant on the Western frontier. Colonel Gerdene encountered twentyfour miles Westward of Bahari twelvethousand hostile Arabs with guns and machine guns under British Pasha. The enemy attacked vigorously, but were driven back with heavy losses. As daydawn failed we were unable to ascertain figures. Our casualties were killed four British and four Indians wounded, five British Officers, eighteen of other ranks and fifteen Indians. Prisoners among whom is Sheikh Hassan Ghabri state that in the night on the 11th instant the enemy lost eighty killed and over thirty wounded.

Holland.

Editor Acquitted.

LONDON, December 15. AMSTERDAM.—The Editor of the "Telegraf" has been acquitted.

Dutch East India Liners.

Change of Route.

LONDON, December 16. A telegram from Rotterdam says that the Dutch East India liners have been ordered not to use the Suez Canal at present, but to follow the Cape route. There will be a ten days instead of a weekly service. The Manager of the Rotterdam Lloyd said, in an interview, that the decision was due to the uncertainty of obtaining coal at the coaling stations. There was no political reason for the change.

TELEGRAMS.

Germany.

Big German Effort.
Allies Confident.

LONDON, December 16.

Reports from Holland speak of formidable German preparations for a general attack in the West.

The 'Temps' says that while reports of German preparations for general German attacks in the West should be accepted with reserve, they are not improbable. The constant arrival of new troops and munitions appears to indicate that Germany intends to make a big attempt. The 'Temps' points out that it is significant that Germany has ceased operations on the Eastern Front. If the Germans do attack in the West, the Allies could inflict such a defeat as entirely to change the situation.

Reports from the frontier state that great quantities of ammunition are arriving in Flanders from Germany, that numerous fresh troops are at Courtrai, and that there is a great activity at Ghent.

Appeal to Troops.

A Proclamation by Prince Albrecht of Wurtemberg was found on a deserter in Belgium. It exhorts the troops to summon their energies to strike a decisive blow in the West, opening a way to the coast and victory. It says: "Your Imperial Master will be in your midst in a few days to spur you on to fresh triumphs."

The Kaiser has arrived in Berlin, after visiting General von Hindenburg's Armies. He will remain in the Capital for some time.

Berlin Exchange Falls.

LONDON, December 16.

A "Statesman" cablegram quotes the Paris correspondent of the "Daily Telegraph" that the best answer to the German Imperial Chancellor's truculent speech in the Reichstag is supplied by the Geneva Bourse, where the Berlin Exchange immediately fell two francs.

Enormous Paper Money Circulation.

The Berne correspondent of the "Morning Post" adds: Unprecedented consternation is felt in the German financial circles. America and other neutrals, he says, are rapidly withdrawing their money and the German Exchange dropped on Saturday to 101 marks per 100 francs, a point never before touched.

The amount of paper money now in circulation in Germany is estimated at one thousand million sterling above the normal and the enormous issue is causing great rise in the prices.

Preparation for Great Battle in Dvinsk Region.

LONDON, December 16.

The Germans are reported to be preparing for a great battle in the Dvinsk region bringing up heavy guns and new regiments.

New Super-Zeppelin Destroyed.

LONDON, December 16.

COPENHAGEN.—The new super-Zeppelin "L-22" has been destroyed by the explosion of a bomb, as it was leaving the shed in Western Schleswig. The crew of forty were killed or wounded. The huge shed was demolished.

LATER.—The L 22 had been only a few weeks in use. She is described as a sister ship of Z 18 which recently exploded at Tønder, in Schleswig. L 22 had all the latest improvements, including platforms on the top of the envelope for chain-guns and anti-air-craft guns and invisible gondolas and detachable rafts in case of accidents at sea. It was L 28 which was wrecked near Hamburg. Four Zeppelins have been destroyed quite recently.

Effect of the Chancellor's Speech.

LAHORE, December 16.

LONDON, December 15th.—Since the Chancellor's speech in the Reichstag the mark has fallen four points, and leading German securities ten points on the Zurich Bourse.—"C. and M. Gazette."

United States.

A. U. S. Note to France.

Demands Release of German Prisoners on American Vessels.

WASHINGTON, December 16.

A Note to France has been despatched dealing with the alleged removal of non-combatant Germans from American Steamers bound for Puerto Rico. The note demands their release.

U. S. & Austria.

Strained Diplomatic Relations.

LONDON, December 16.

WASHINGTON.—The Cabinet has unanimously supported President Wilson regarding Austria and has agreed that diplomatic relations must be severed if American demands are not met.

Austrian Reply to American Note.

A Very Elusive Reply.

LONDON, December 16.

AMSTERDAM.—The Austrian reply to the Ancona Note was handed to the United States Ambassador in Vienna on December 15th. It is completely evasive and asks for particular instances of violations of International Law by submarine commanders. It declares that Austria is willing in principle to enter into exchange of opinion with American Government and expresses sympathy with American victims.

The American Peace Ship.

LONDON, December 16.

Ford's Peace Ship has arrived at Kirkwall "enroute" for Christiania.

TELEGRAMS.

Safe conducts for BoyEd and Papen.

LONDON, December 16.

WASHINGTON.—The British Embassy has been authorised to issue safe conducts for BoyEd and Von Papen who will sail for Rotterdam on December 21st.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 16.

The following telegram dated the 15th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The French reports that the withdrawal of the French troops from Serbia continues in perfect order. All contingents are now collected on the Greek side of the frontier, which no Bulgarian soldiers have crossed yet. The Bulgarian attack against the rearguard was easily repulsed.

The French report on the Dardanelles says that the losses caused to the enemy by the bombardment on the 12th were considerable. The Turkish artillery, both on the European and Asiatic coasts, showed great activity on the 13th, but the French guns replied effectively, and under their protection the French protected the defences.

The situation along the entire Russian front remains unchanged.

Both the British and French artillery are active all along the line on the western front. Three French air flotillas of 11, 22 and 12 air crafts dropped bombs on the German works.

The Austrians insistently bombarded the Italian positions on the Isonzo front. The Italians effectively replied.

A British aeroplane attacked and completely wrecked a large German seaplane off the Belgian coast.

The French have reached Yoko, a hundred miles east of Frenbau in the Cameroons.

Railway Earnings.

SIMLA, December 16.

The total approximate gross earnings of the State and Guaranteed Railways from the 1st April to the 4th December 1915 are more by Rs. 1,12,14,900 than the figures for the corresponding period of 1914-15.

Plague Mortality.

SIMLA, December 16.

The total plague mortality during the week ending the 11th December stood at 4,444 against 5,647 seizures. Bombay Presidency had 1,872 deaths, Madras Presidency 224, Bihar and Orissa 99, United Provinces 473, Punjab 73, Burma 94, Central Provinces 490, Mysore State 135, Hyderabad State 779 central India 184, Rajputana 1 and Kashmir 20.

Calcutta.

Dacoity in Chitpur Road, Calcutta.

8000 Rupees Stolen.

The official report of the armed dacoity in Chitpur yesterday evening states that at 10 minutes after 7 o'clock six youths went to the house of a middle class Bengali at No 13, Sett Bagan Lane. The occupant was in with door bolted. At their order he unbolted the door and they entered producing revolvers. Apparently they knew the house, for they ordered him upstairs and by threats induced him to unlock his safe, from which they took eight thousand rupees, a large portion being in currency notes. They then went away after padlocking the outer door, thus confining the man to his house. Some time after he made an outcry which attracted the attention of his neighbour who unfastened the door. Except for this neighbour nobody in the vicinity knew of the occurrence till the following morning. There was a telephone in the house next door and an armed retainer was kept at a house only 20 yards away. This morning the robbed man went to the Chairman of the Manicktollah Municipality and only after persuasion could he be induced to report the matter to the Police who did not hear of it till 8 A. M. He stated that he would not be able to identify anybody and explained that the reason he gave no alarm nor made any report was because he was threatened with death. The neighbour has informed the police that he heard the sound of a motor in the adjoining street, but it was apparent that it was not in close vicinity. Sett Bagan Lane is itself too narrow for a motor, but there is a broader street close by and it is possible that the dacoits left the motor if they had one, at some little distance and walked to the spot.

An I. C. S. Man Dies on the Front.

CALCUTTA, December 16.

The death is announced of Mr. H. T. Cullies who was at one time Registrar on the Appellate side of the Calcutta High Court. He was an officer in the 12th Rifle Brigade and was killed in action in Flanders on the 10th December. Mr. Cullies was a member of the Civil Service, came out to India in November 1914 and after holding many judicial and executive appointments became Under Secretary to the Bengal Government in March 1911. In April 1912 he was appointed Registrar, High Court, Calcutta, and held that appointment till 1914, when he became Deputy Secretary of the Legislative Department, Government of India. While in England on leave he volunteered his services and went to the front in France. A reference to his death was made to-day at the High Court. The Chief Justice expressed the regret of the Bench and referred to the marked ability of the deceased. Mr. Avetoun on behalf of the Bar in reply expressed the regret of the Bar.

TELEGRAMS.

United Provinces.

Smith Declared British Subject.

ALLAHABAD, December 16.

Judgment was delivered to-day in the nationality case in which Mr. S. Ray objected to Mr. Smith executing a decree on the ground that he was a German. The Judge held that Smith was not an alien enemy disqualified to take out execution of his decree and the object of Ray had failed to prove that he was a German. The Judge said:—On the other hand Smith swears that he is a natural British born subject. His baptismal certificate shows that he was born at Lonavla. His father was in British Navy and latterly was engine driver on the G. I. P. Railway. The decree holder himself has been doing business in Allahabad and owing property and as a peaceful British subject. In this case there is no proof that Smith is not a British born subject. He is a Eurasian and British subject and the mere fact that one of his sisters had been named Schmidt on her tombstone does not prove anything. The Judge therefore found Smith was not an alien enemy and dismissed the objection with costs.

Punjab.

Dera Ghazi Khan.

A Punitive Police.

LAHORE, December 16.

Owing to the misconduct of the inhabitants of the Kot Chutta jurisdiction of Dera Ghazi Khan District a strong punitive Police force, of one Sub-Inspector, four head constables and 20 foot constables, has been located there.

Sind.

Castes and Sub-castes must be Abolished.

Great Hindu Religious Revival Anticipated.

KARACHI, December 16.

The Hyderabad correspondent of the "Daily Gazette" reports that at Hyderabad the Maharaja of Darbhanga, replying to an address from the Hindus of the city urged that castes and sub-castes among the Hindus should be abolished. The great Hindu religious revival assembly to be held at Muttra would, among other things, be an attempt in this direction.

Counterfeit Coins.
Two Men Arrested.

COONNOOR, December 16.

The Railway Police at Coonnoor are enquiring into a case of alleged counterfeit coinage. At the time on the departure of the Mail train for Madras yesterday an Indian passenger gave the booking clerk a rupee for 1 ticket to Coimbatore. It appeared to be a counterfeit coin and the man was arrested. A Mahomedan for whom it was alleged the ticket was intended was also arrested.

Sub-Inspector Abdul Rahiman, of the Railway Police has left for Coimbatore for investigation.

BRIEF TELEGRAMS.

Simla had about four inches of snow on Wednesday. The weather was again threatening yesterday with the prospect of a further fall.

High Highness the Maharajah of Patiala was entertained at an evening party last night by the members of the Hindu Gymkhana.

The dates of the All-India Theistic Conference over which Dr. Nilratan Sirkar presides have been changed to the 25th and 26th December.

A Press Communique states:—The Governor-General has been pleased to fix the 15th February, 1916, as the date for the next meeting of the Imperial Legislative Council.

It is understood that since all the preliminary arrangements are not quite complete, the Branch office of the Madras Bank in Trivandrum will be opened only some day in January 1916 and not on the second as reported before.

Sadaung Tawng, one of the leaders in the last year's Mogaung (Kachin Hills) rebellion has now been captured and will shortly be placed on trial before the Sessions Court, Kachin Hills, Burma. A reward of Rs. 1000 was offered for his arrest.

A Bannu correspondent of the "Bulletin" reports a raid in the village of Miri Khel, four miles from Bannu, on the night of the 11th December in which three Hindus were killed, while resisting the raiders who wanted to capture them.

Arrest is reported of some men engaged in recruiting duties by the Ambala Railway Police on suspicion of having been concerned in the dacoity at Baddowal in Ludhiana District on the 10th instant. The arrest is due to information sent by the Ludhiana Police.

The following States in the Simla Districts have contributed to the Punjab Aeroplane Fleet Funds:—Nalagarh State Rs. 3,000, Jubbah Rs. 1,500, Arki Rs. 1,300, Bhajji Koti and Manlog Rs. 1000 each, Balsan, Dhami and Baghat Rs. 500 each and Kuthar and Theog Rs. 200 each.

The Punjab Government have been inviting opinions as to the suitability of introducing provisions regarding surveillance of members of criminal tribes in the case of offenders under Section 110 Cr. P. C. This suggestion it may be remembered, was made in the recent Government review on the Police Administration Report.

HIS EXCELLENCY THE GOVERNOR AT GUNTUR.

THE FAMOUS KUGLAR HOSPITAL VISITED.

SALVATION ARMY'S PRISONERS HOME OPENED.

GUNTUR, December 16.

This morning His Excellency motored from the Collector's bungalow at 7-40 and went on a round of visits. The first place visited was the A. E. L. M. Hospital, where His Excellency was received by the Rev. McCauley, Dr. J. Aberley, and Dr. A. S. Kugler. After His Excellency had taken his seat the Rev. Mr. McCauley offered a prayer and Dr. Aberley read portions of the Scripture. Dr. Kugler read a statement of the work done by the hospital and the development it had made in various branches of its work and made a pointed allusion to the fact that maternity work had wonderfully developed and that a large proportion of those cared for were Hindus. It was said that during the last five years the Mission had spent about two lakhs on buildings and about two-and-a-half lakhs on medical relief, while the income from fees and donations amounted to a lakh and fifteen thousand. She took the advantage of the opportunity afforded by that occasion gratefully to thank the gentlemen of the locality who had assisted the institution with subscriptions and donations. Finally, in asking His Excellency to open the new maternity and surgical ward, Miss Kugler extremely regretted the absence of H. E. Lady Pentland.

A move was then made to the new ward, which His Excellency opened with a silver key presented to him for that purpose.

His Excellency's Speech.

MISS KUGLER, LADIES AND GENTLEMEN.—

We have all, I am sure, listened with the greatest interest to the statement just read in which the development of the great work carried on in this hospital has been sketched, and I value highly the privilege of being associated, even in a ceremonial manner, with the opening of this the latest addition to its building and equipment. I know of no work more necessary and important in this country than the bringing of medical assistance within the reach of women and children, and I would congratulate most heartily the Mission authorities and the staff, of this institution on the added facilities which this fine building will provide for the exercise of that skill and devotion by which so many have already benefited here. I am glad to think that the services which this institution renders are appreciated by those in whose interests it is maintained, and sincerely hope that in the future as in the past the claims it has upon the generous and well-to-do will not be overlooked. On your behalf and my own I would express our congratulations to Miss Kugler on the completion of this new ward, our admiration for the self-sacrifice and sympathy, with which, for so many years, she has devoted herself to the services of others, and our hopes that this institution may long continue to benefit by the skill, the capacity, and the generous insight with which she has watched and guided its progress. Miss Kugler limited her remarks to the hospital and what has been going on in this compound, but we all know that its work is not only famous throughout the whole of the Madras Presidency, but throughout India. I extremely regret the absence of Her Excellency Lady Pentland on this occasion, but I may assure you on her behalf that she will be most interested to hear of the work of this hospital. I wish this hospital success, and the members of its staff that which they most desire, those ever-increasing opportunities for usefulness, in meeting which I trust that this new building will not disappoint expectations.

His Excellency then visited the various wards of the hospital and expressed his full appreciation of the work done.

Municipal Hospital Foundation Stone Ceremony.

He then left the hospital for the site of the new Municipal Hospital. Here Mr. N. Hanumanta Rao, Municipal Chairman, welcomed His Excellency.

His Excellency's Speech.

His Excellency, before laying the foundation stone of the new hospital, said:—

GENTLEMEN,—As you have learnt from the statement of the Municipal Chairman, 21 years have passed since Surgeon-General Bannerman, then Deputy Sanitary Commissioner, urged the necessity of the new hospital buildings for Guntur. Many difficulties have stood in the way of the realisation of his wishes, the lack of funds being, as in so many cases, the most formidable, but they have all been overcome, and it must, I feel sure, be a source of great satisfaction to him that the new hospital for which he pleaded so many years ago will become an accomplished fact during his term of office. This has been no small undertaking. It will involve, I believe, an immediate expenditure of nearly two lakhs. But you will agree with me that the money will be well spent. The new buildings, the construction of which I am to inaugurate, will, I feel certain, prove a great boon to the people of this town, and not only of this town, but as the District Board has acknowledged by a handsome contribution, to many beyond its limits. We may well congratulate the Municipal Council on the success which has attended their efforts, and share in the satisfaction which it must give to the staff of the hospital to feel that their beneficent work will no longer be hampered by insufficient and defective accommodation. On behalf of all present I most heartily wish success to this institution, and its staff, and I commend it to the care and generous interest of the citizens of this town.

Salvation Army Prisoners Home.

After laying the foundation stone of the new Municipal hospital, His Excellency and party motored to the Salvation Army Prisoners Home. Here in the unavoidable absence of Commissioner Booth-Tucker, who was prevented from attending by illness, His Excellency was met by Colonel Spooner, along with Brigadier-Major Tuley, Major Mackenzie, and Major Yanadesikham.

An Address.

He was conducted to a shamiana, where Col. Poore on behalf of the inmates of the Industrial Home for Released Prisoners, presented him with the following address:—

On behalf of the inmates of the Industrial Home for Released Prisoners at Guntur, we would express their gratitude at Your Excellency's keen interest in their welfare, as evidenced by the opening of a similar home in Madras for Tamil-speaking prisoners, and now by your visit to this institution for Telugus. We are sure that Your Excellency's presence here to-day will greatly encourage the inmates in their efforts to reform, and will thereby greatly facilitate the task we have in hand. Some years ago we pointed out to Government that homes for released prisoners, as at present constituted, were a complete failure all over the world, and could not anywhere claim results commensurate with their cost. The Salvation Army has probably had more experience of such than any other organization in the world, having worked them in about fifty countries and colonies for about a quarter of a century, and being regarded as the most successful in dealing with this class. Our experience has been the same as that of others, only perhaps in a somewhat less degree. We pointed out that the cause for this was evident. The released prisoner was a hopeless prey to his circumstances and evil surroundings. It was like turning a man out of hospital whose leg had been broken, taking off the splints, and then telling him to walk and run, as if he had never had anything the matter with him. It was worse. It was like sending him into the trenches to fight the Germans. What wonder if the Huns who surrounded him had very little difficulty in pushing him over and driving their bayonets into him! The remedy for this was to compel him to spend the latter part of his sentence in a kind of Convalescent Home, where he would be able to gradually exercise his weakened will power and lose the criminal taint which made re-employment and restoration so difficult. Government accepted the principle. Our first Home of this character was opened in Lahore. The second Your Excellency will remember was opened in Madras. The third is here in Guntur. A fourth was opened last week by His Excellency Lord Willingdon in Bombay. These Homes have more than answered our expectations regarding them. The Jail Superintendents and the Police tell us that it is rarely that those who are thus treated relapse into crime, or become habituals. There is no need for them to do so. We follow them up and are able to see that they get honest and sufficient employment and that they are no longer preyed upon by their former evil companions, or by their employer in crime, by that dark and mysterious demon, who so successfully escapes the meshes of the law,—by the Indian Kaiser of crime, who employs the habitual as his submarine of crime, and makes the habitual do what he usually dare not do himself. When his clients have been set free from his meshes, he will find the ground cut from under his feet, and will have to employ his genius in other and more honourable ways than in crushing Yerikula Belgians and Dongawadda Servians! This institution represents we believe the ultimate solution of the habitual problem, which is even more dangerous and difficult than that of the Criminal Tribes. In Ceylon, where there are none of the latter, crime is three or four times as bad as in the worst parts of India, and it is due almost entirely to the faulty system of dealing with the released prisoner. The same is the experience all over Europe and the civilised world, where the habitual is, as Your Excellency knows, the bugbear and pest of society, and the despair of Magistrates, the Police and the Government. And no wonder! It is the natural consequence of the ordinary treatment of the released prisoner. Statistics serve to show that, thus stated, "Once a Criminal always a Criminal." It is so easy to ascribe to the released criminal thus treated all the crimes that are committed in his neighbourhood. He knows it, and after one or two feeble and futile efforts at reform, he quickly abandons himself to despair and resolves to make society pay dearly for the injustice of which he is the subject. Can we wonder? What would be our own feeling under similar circumstances? Let us imagine furthermore that his first conviction was possibly an unjust one—so frequently the case in a country where false evidence too often fills the prisons with innocent sufferers. Let us imagine that an Ahab coveted his lands, or a Herod wanted his wife, or a Haman owed him a grudge! How sad, how desolate, how hopeless is the lot of many an Indian prisoner, when serving his "first" sentence, how increasingly terrible when his convictions begin to multiply behind him, and his thumb impressions make it impossible for him to deny the record, or to conceal the past! Your Excellency, your hand has been among the first to break these unnecessary chains, and not content with merely giving the released prisoner the customary good advice, you have furnished him with the protection, without which reformation will be humanly speaking impossible. In doing so, is it too much to hope that the prisoners of the whole civilised world are about to reap the benefit of the new policy which Your Excellency's Government has inaugurated! Crime must be discovered and punished. We believe firmly in this. A Government that is too merciful to punish is not fit to exist. Law without punishment, as the lawyers say, is merely good advice. But we firmly believe that if the new principle now introduced is generally adopted and applied to all released prisoners, it will 'cut crime' in half and rob the jails of their inflowing and increasing tide of hardened and expert habituals.

His Excellency's Reply.

His Excellency in reply said:—

COLONEL SPOONER AND GENTLEMEN,—

I am indeed glad to have this opportunity of meeting you and of acquiring in person some knowledge of your work and of the problems and difficulties which you are so earnestly trying to solve and overcome. My one regret is that indisposition has prevented my friend, Commissioner Booth-Tucker, from being present here to-day, and I sincerely hope that he will soon be restor-

ed to complete health and enabled to resume in full vigour those disinterested labours which have won for him so much esteem. The eloquent manner in which you have pleaded the cause of those in whose interests this Home has been established will, I feel certain make a strong appeal not only to those here present, but also to that large body of thinking men to whom the whole question of the penalties imposed by the criminal law and the principles by which their administration should be regulated presents.

A Most Complex and Difficult Problem.

With that problem I do not now propose to deal. You acknowledge, and wisely in my opinion, the right of the community at large to protect itself against the evil doer, and even when the penalty is paid in full that some right denies the crime full absolution and oblivion in the absence of some guarantee that the reformation of the criminal has also been secured. Not the least important object of these Homes, therefore, is to provide that guarantee, and I regard the experiment which is here being carried on as of the utmost importance. We owe a debt of gratitude to the Salvation Army for the large-hearted sympathy and the enthusiasm with which it has undertaken this work. Disappointments and failures will no doubt occur from time to time but I feel sure that you will not allow them to dishearten you. The work done here must be judged not by its failures, by its successes, and we may well hope that with increased knowledge, leading constantly to improved methods this Home will in course of time amply repay the solicited care expended upon it, fulfil the reasons of its existence, and justify an undertaking in which Government have been glad to co-operate. They have with this object recently taken measures to make the existence of this Home more widely known to all the Judges and Magistrates in this Presidency and to ensure that the selection of its inmates is conducted on proper lines. To the staff I wish success and desire to express my cordial appreciation of their labours. I trust that they will continue to find those committed to their charge responsive to the elevating influences which this Home is intended to provide.

At the time of His Excellency's inspection there were 169 inmates, male and female, and about a dozen convicts, who had just arrived from the Vizagapatam District, who were awaiting admission. The male inmates are generally given training in carpentry and weaving. The female convicts are mostly engaged in the kitchen, while a few of them also work at the spindles, thus assisting the males in their work of weaving. Such of those as are not otherwise given any work, are allowed to go out of the Home and do road work, the females taking them their midday meal. The men go out unescorted and return in the evening. A pass given by the Home Superintendent is their only safeguard against arrest by the police, who know them well, and the men, therefore, prefer to return home in the evening, and instances of attempt to escape are said to be very rare. The conduct of the inmates is said on the whole to be extremely good. His Excellency after inspecting the various branches of the work returned to the Collector's bungalow.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, December 16.

To-day in the Benares conspiracy case, Inspector Mukherjee, further examined, said that he vacated one of the two Police bungalows in the cantonments for the accommodation of the three Lahore approvers to keep them apart from the other witnesses, and that they were sent to the bungalow, under escort but they were afraid to stay there and so were removed to the lock-up at their own request. In cross-examination witness said that he first heard of Mani's statement in July from Mr. Scott O'Connor and he was then ordered to search for Poonath, Vinayak Rao, Annada and Sachin, who were wanted in the supplementary case in Lahore. He first began to search for Sachin in April 1914 as he had been asked by the C. I. D. He saw Bibhuti the first time at the time of his arrest on the 26th June 1915. On two occasions his mother and grand mother had interviews with him, first at the Kotwali, three or four days after his arrest and again later on after he had made his statement on the first occasion three Police Officers were present. The women began to cry loudly and Bibhuti rebuked them and told them to go away. Then his mother asked who would feed her. He said God will and gave them a lecture quoting from the Gita. He also lectured the Police Officers asking them what they were doing for the country's good. The witness said in reply that anarchism was futile but Bibhuti was as determined as ever. The witness never saw Bibhuti in jail except in the presence of Mr. Corbett and Mr. Scott O'Connor. The witness went with them in case might be required to interpret. The witness first met Mani Lal (Approver) at a bungalow here in September. He read his statement at the end of September, when it was given to him to be indexed. The witness first saw Dilla Singh in September or October. The witness had not seen Dr. D. N. Basu before Bibhuti's statement nor his mother-in-law. The witness first knew that houses had been searched in Benares for Rash Behari in March 1915, when the witness was at the Kumbh Mela at Hardwar. Subsequently houses were searched at Bankipore, Chandernagore and Calcutta for Rash Behari.

Bibhuti described to the witness the house in which he had met Rash Behari. He said that the room was above a Post Office but did not give the name of the street. The witness took him to three or four Post Offices and then to the Dharamtollah Post Office, when Bibhuti said that it was the house. At Chandernagore Bibhuti took the witness and a Calcutta Police officer in a closed gharry and pointed out a house there through the shutters. The witness did not enter the house. In one of the houses in the Cantonments in which the approvers were kept there was a Police Officer in a separate part of the house and the doors between these were bolted on both sides. There was no connection between the quarters occupied by the witnesses and the Police Officer. The witness saw Annada, accused as soon as he was brought to M. Scott O'Connor's house after his arrest in Bengal as he happened to be present there. He said to the witness that he had heard in Calcutta that one man had turned approver, so he wished to make a disclosure. He asked if he could get pardon. The witness said there was so far as he knew no chance of being pardoned, but added that if he made a full confession the Court might show leniency. After some further cross-examination the Court rose for the day.

వృత్తాంతలేఖలు

సంగం వార్తలు.

(ఒక విలేఖరుని వద్దనుండి)

గోఖలే బీద రాత్రి పాఠశాల.

ఈ పాఠశాల 1915 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెలలో విజయవరమునందు "గోఖలే సేవాసమాజమువారు" వీరిని నెల కొల్పిరి. ఇప్పుడు గుమారు ఏబదిమంది విద్యార్థులున్నారని చెప్పుట కొంతయో సంతోషించుచున్నాడను. రమారమి 30 వందలవలెను, 6 నుండి ఏకాదశలను మిగతవారు ఇతర వీన బాలికా కిందలలో చదువుకొనుచున్నారు. వైద్యులు గాగ్రామములో నుండు బోధకులు భవములో బెట్టుకొనుటకు శ్రీ కావలిరేంజి డిప్యూటీ కలెక్టరువారు తరహాసరి. స్కూలును గవర్న మెంటువారు రికార్డులు చేయుటకు పాఠశాలకు స్వయముగా భవము కట్టుటకు గవర్న మెంటువారికి సర్కారుధర్మమునకుగాను అర్జీనిచ్చియున్నారను. శ్రీగవర్న మెంటువారు మాకోర్కెను నెరవేర్చుచున్నారని ప్రాశస్త్యముచున్నాను.

కళువుల వ్యాధి.

ఇటీవల కళువుల వ్యాధి ఈ గ్రామమునందు ప్రచారించి రైతులకు, సకాలమునకు కర్మములు చేయక విలేఖరులను గలిగించుటయేగాక, కందలకొలిది రూపముల నెలగల కళువులను వైద్యులచే నకస్మాత్తుగ చరణము ప్రాప్తించుచున్నందున మిత్రలేఖనములు గలుగుచున్నవి.

భీమునిపట్టణపు వార్తలు.

(ఒక విలేఖరుని వద్దనుండి)

వరిపంట.

భీమునిపట్టణము డిసెంబరు 12:—వరి పుష్కలముగా పండినది అతివృష్టిచే కొద్దిగా నష్టము కలిగినదని చెప్పుచున్నారు. కాని ఈనష్ట మొక లెక్కలోకిది కాదు. ఎంత పండిన కేసులను? ధరల కొంచెమైనను తగ్గునూచనలు కనబడుటలేదు. ధరల విషయమై దొరతనమువారు కొద్దిపాటి యైన శ్రద్ధవీక్షించినచో కూలివారిలేని ఈ కాలమున బీదలు బ్రతుకుకొట్టె?

అన్ని ప్రమాదము.

ఈనెల 4 వ తేదీ రాత్రి నెలరో దుర్ఘాతము మామూలుసీత అఫీసులో మేనేజరుగారి గదిలో నున్న రికార్డుల గ్రంథముండించి. మేనేజరుగారి బల్లమును, కుర్చీలను, కొంతరికార్డులు కాలిపోయినవి. ఎవరో అఫీసుసంబంధమున్న వారి యీవనిచేసియుండరి ప్రతీతి. ప్రమాదంబకు లును, గ్రంథాల సర్వాధిపత్యము గాగ్రామమున పౌకర్యములను కలుగజేయునెంచెడి మామ్యునిసిపలు అధికారులందు ఈవ్యభూతి యిట్లుపుష్కలములనుజేయ నితరులకెటుల జేతులాడునో వారికెట్లు వీలగునో ఇంటిదొంగను ఈశ్వరుడైనను వట్టలేదు.

సంతాంతి పండగ.

"అన్నమో రామచంద్ర" యని వీధులందు మొరలినుంచుండే యెందరో బీదల కన్న దానములు చేయుచుండ, ఎంతయోకాలమునండి శ్రీరామసంతాంతిపండగకు మాగామమున, సరస్వతీసమాజమందిరమునందు జనుగుమండు అన్న సంతర్పణలహితము గతసంవత్సరము జరిగినందుట మా కెంతయు విచారమున కలుగజేసింది. చిట్టాట మొదలగు దుర్వ్యయములకు మనోహరముగాని సత్కార్యములకు జేయ మానవులకు మనోహరముగా!

రామచంద్రపురమువార్తలు

(ఒక విలేఖరుని వద్దనుండి)

పంటలు

రామచంద్రపురము డిసెంబరు 18:—ఈ సంవత్సరము ఈ జిల్లాలో కరవంట పూర్తిగా ధ్వంసముయి పోయినది. ధాన్యమును పుష్కలముగా తిడిసిపోయినది. వారముకోబలు ఎంతవెట్టెకొని దునుకొన్నప్పటికిని నూకలేగాని లియ్యుకాదు. శ్రాత్తధాన్యముని భుజించుటకు అనమానింప నగునందు కేక పధ్యమునకు గూడ పాతిధాన్యముకంటె మిక్కిలి అనకులముగా భుజింపవచ్చును.

ఉద్యోగులు

వైద్యపురం దివిజ్జో డిప్యూటీ కలెక్టరు వి. కే. ఆంధ్ర కృష్ణయ్యగారు ఈనెల 2, 3, 4 తారీఖుల నిచ్చుటకే యుండి తాలూకా అఫీసు తనిఖీచేసి వెళ్ళిపోయిరి.

ఉత్తరాధిపతి

26 తేదీ 26 తేదీ "మంజారీ రావసమగురించియు సర్వాంగత్యము"ను గురించియు కాకినాడ పీఠము కేంద్రబిట్టు నుబ్బాగాయదుగా రుపన్వసించిరి. మొదటిసారి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారును, రెండవసారి కలుమేజస్ట్రేటుగారును అగ్రాసాధిపత్యమును వహించిరి.

సన్మానము.

మా డిప్యూటీ కలెక్టరు వి. కే. ఆంధ్రకృష్ణయ్యగారు ఈనెల 16 వ తేదీనుండి 6 వారములు నెలవూరిద వెళ్ళి పోవుచున్నారు. వీరు మరల మాదివిజనకు వచ్చుచు నమ్మకములేదు. వారిస్వస్థుల ప్రాంత్యములకే ప్రయత్నము చేయుచురని తెలియ వచ్చెడిది. అందుచేత నిచ్చటి రివిన్యూ అఫీసు గ్లందరు వారికి వీడుకోలుగారనము జేసిరి.

దర్బారు.

దర్బారుదినము ఆదివారముగుటచేతమామోహూలునకు పుకృతివారము నెలవిచ్చి ఆదివారము నుబ్రహ్మణ్య వస్త్రీయగుటచేత కిల్లె, ఆటలు, వారికి బహుమతులిచ్చుట మొదలయినవి పుకృతవారమునాడే జరిగిరి.

తాటిచెట్లు.

తాటిచెట్లు, చాచెవిషయములో పరిశోధనను ఎట్టాల్లిమెంటులో ఈజిల్లాలో మరి 15 గురు ఇన్స్పెక్టర్లను ఒక డిప్యూటీ సహకీలుదారును 15 గురు బాస్కరులను, నియమించిరి. క్రమం బహుళ: 5 లేక ఆరుమాసములలో ముగింపబడవచ్చును.

నెల్లూరు వార్తలు.

(ఒక విలేఖరుని వద్దనుండి)

శ్రీమన్నరగారి స్వాగతసంఘము.

నెల్లూరు డిసెంబరు 16:—రాబోవు 18 వ తేదీ శనివారం ఉదయమున గవర్నరుగారికి మా పురసభములో స్వాగత మొసకడలయియున్నాడు. వీరి దుర్భావనాశోకనమనవల్లెలా కలెక్టరువారిచే కొండలకుమాత్రమే యాహ్వానములతోటికెట్లు పంపబడుచున్నది. మాదివిజిలో 30 రూపాయలకు వైబడిన శేతనోద్యోగులను ఆదాయపురస్కారెల్లించువారును మొదటితరగతి శాస్త్రీయవారును జమిందారులను గొప్ప భూస్వాములను జిల్లాతాలూకాబోరు యాసిపాలిటీలోని మొంబల్లు మున్నగు వైతరగతిజనులకుతప్ప తదితరలనగా చుధ్యుతరగతితోలేరి సర్కారు నోకిరి లపేక్షించక కృతసాయ, వాటిజ్యక్తివీరజులగువారిలలో మాణి వి వాస్తవిక గలవారలు, కారీలు అప్పగెట్లుగానుండి కేకీలది సర్కారు వారి కార్యములకు తోడ్పడుచు, ఈ యూరనే పుట్టివెరిగి స్థిరచరాస్తులార్జించి మనిషివలెవీటరుగానే మి, సర్కారునోకిరిలాసర్పి పింఛన్పుచ్చుకొన్న వారలేమి, శ్రమలేమి సర్కారుద్యోగములోనున్నమామలకులకర్గిన జీతము వచ్చుచున్న వారలన్న యథాశక్తి యధ్యధులకేమి, మిడుమిక్కిలి స్వాగతనిధికేమి ద్రవ్యసాయ మొనర్చినవారికి టికెట్లుపంపుట లేదనియుతెలియవచ్చెడిది. జిల్లాగెజిటులో కలెక్టరువారు ప్రచురించిన ప్రకటన ననుసరించి సకాలములో దరఖాస్తు లంపుకొన్న చుధ్యుతరగతిలోనిప్రజలకు స్థలము చాలెమి! ఆరుమిడుచే జంభాస్తులను గైరుయంజూరుచేసి పరాభవించుటనుచిత్తు, కుద్యుప్రాకారాలంకృతముగు సౌభధవన మెంతవికాలమయినను ఇట్టికార్యములకు వలనవడదు. కాంగ్రెసుభవనమునలె కొద్దిపాటిలో అప్పగోయకులంబగు పండియెన్సెయ్యువో ప్రజలు నిరాటంకముగా శ్రీవారిని విశ్వాకించుటకు శ్రీవారి యువశాస్త్ర స్యాదవచనాకర్షణముచేదని చెండగలుగుదురు.

నాకరీమిత్త మిచ్చటికేవచ్చిన మండలాంతరపు ప్రజల కన్న నిరపాయజీవనోపాయములు గలిగి నాకరీ లపేక్షించక కాలముగడచి నీయూరిప్రజలు ఏల సత్కరింపబడవలెందనలె నో యెరికపడదు.

దీర్ఘదర్శి, ఇంగితజ్ఞులయగు మామోదనకలెక్టరువారు ఈయనాధ్యయము పూర్తిమై పిచారింది కార్యము చక్కబడవ ప్రార్థితులు.

జ్ఞానోదయ సమాజము.

జ్ఞానోదయ సమాజము వారు గవర్నరుగారి రాక సందర్భమున ఈనెల 18 తేదీ శనివారము. "ప్రహర"యు 19 వ తేదీ ఆదివారము "శ్రీరామ పాడుకాట్టాభిషేకము" 21 వ తేదీ మంగళవారము "సారంగధర"ను లక్ష్మీ సర్వా రెడ్డి పురమందిరమున ప్రదర్శించెదని తెలియవచ్చుచున్నది.

బూరువ వార్తలు.

(ఒక విలేఖరుని వద్దనుండి)

కాలమానము-వరిపంట.

బూరువ డిసెంబరు 12:—ఈచుధ్య కర్మించినది మొదలు చలిమిట్టుటగానున్నది. వరిపంటకొరలు ప్రార్థనల మాయన: ఈప్రార్థనలలో వరిపంటకు వర్షమువల్లను కొంత య్యము కలిగినప్పటికిని గత సంవత్సరముకంటె పంటతగుగా పండినది. హోమము-చర్యయము.

శ్రీ జవాహర్ పాడి మాల్యాదారు వారు గుమారు పది యేను దినములనుండి శ్రీ జవాహర్ స్వామి వారి యాలయములో వెదవందిరి జేయించి హోమముజేయుట ప్రార్థనలించినారు. గొప్పవారుచే ముబూనిన కార్యమునకు సంతకమునుభావనలు దొరకునని యాశతో మట్టుపట్టుగామాడులకుండి యనేకమందిప్రాప్యములు వచ్చుటయు వారు తలచిన ప్రకారము జరుగక తిరిగి స్వగృహములకు బోవుటయుసంభవించినది. వీరుచేయించినది. హోమము గాదయి, గ్రామాంతరిమిత్త మిట్లు చేయుచుండిరియు జనుల నుక కలుగజేయుమిత్తము భాగవతమేళములు వెట్టించివారనియు గాగ్రామములనేక విధములుగా దలంచుచున్నాడు. భాగవత మేళములకై వీరు కృతపరిచిధనమును బీదలకు ఈ చలికాలములో వస్త్రములను ఇచ్చినచో నెలయో మేలుగానుండును. ఈ గాగ్రామములో గల పుస్తక భాండాగారసభ్యులు వీరియొద్దకువెళ్లి ధనసహాయము జేయు దని ప్రార్థించగా వాక్చమత్సాగ్రముతో వచ్చిన వారిని తృప్తిపర్చి పంపించినట్లు తెలియుచున్నది. వీరు భాషాభివృద్ధికరములగు కార్యమునకు ధనసహాయము జేసి కాళ్ళకేరీరి గావయుదురు గాక.

కార్తీకమాసము-నమదగిస్తానము

పూర్వము పంచపాండవులు సుచరించిన మహేంద్ర పర్వతము ఇచ్చటకు సమీపములో గలది. అచ్చట నుద్భవించిన మహేంద్రతనయనది యిచ్చట సాగరసంగమముగుచున్నది. ఈస్థలమునకు గుప్తకాశీయని వాడుగలదు. అందుచే ప్రజల దినములలో జనులనేకులు ఇచ్చటకు వచ్చి పితృకార్యములను జేయుచుండెదరు. ఈనెల 6 తేదీ కార్తీక కడసరి సోమవారంబగుటచే గంజాంనుండల పోరులు నుమారు పదితేటలపైగా ఇచ్చటకువచ్చి సమాద్రస్నానముజేసి కడపరి విష్ణు శివదేవాలయములకుబోయి దర్శించిరి. జనులనేకులు వచ్చుటచే వాటి దినము గాగ్రామము ఎంతయో శోభగా నుండెను.

వర్తకము-రంగూను పరియంజు.

ఇచ్చటనుండి పోలివారము కొన్నికాయలు, కొబ్బరి తాగిడు పీచురల్లపైని రంగూనుకు ఎరుమతి యగుచున్నది. పూర్వముకంటె నిప్పుడు వర్తకము మరివిగా జరుగుచున్నది. బూరువరేవు రైయిలుప్రేషనుకు సమీపములో నుండుటచే పల్లాకిమిడి, యిచ్చాపురం కంయరా దూరస్థలములనుండి జనులనేకులు యిచ్చటకు వచ్చి రంగూనుకు బోవచుండెదరు. గతమాసమునుండి జనులనేకులు రంగూనుకుబోవుచుండుటచే వారమునకు వచ్చేస్తేమిరుగాక వచ్చేస్తేమిరు అన్నదప్పుకు వచ్చుచున్నది.

ఘోషమాత్య.

ఈగ్రామమున వైశ్యులలో కీర్తిశేషులగు వట్టిల్లి మార్కయ్యగారి పెంపకపుమార్తెయొద్ద నుమారు ఇరవది జేయూద్యములకై యున్నది. ఆమెకు సంతానము లేనందున మరిదేవుమారుడు నుమారు 6 సంవత్సరములబాలని పెంచుకొని విద్యజేప్పించుచుండ 11 తేదీ శనివారంరాత్రి యెవరో దుర్ఘాతము యింటికైకప్పుచుండి త్రాడుకో నంటిలోబ్రవేళించి యింటియజమానురాలిని బాలని చిత్రవధజేసి ధనమును నగలను అపహరించి పరారయి పోయిరి. ఈమెకు నుమారు 30 సంవత్సరములు వయస్సుండును. ఈమెశరీరముపై కత్తిపెబ్బలు అనేకములుగలవు. శరీరస్పృశని గాయములను గలవు. కంతము సగమువరకు గోయబడెను. బాలనిక కంతము నలిపి జేసి బల్లెముతో పొడిచిరి. హంతకులు కత్తిని అచటనేయించి పారిపోయిరి. వారిపాదముల అడుగులు రక్తపుసురకలతో గని పించుచున్నవి. మరునాడు పోలీసువారువచ్చి శరములను పరీక్షార్థము సోంపేటమెడికలు ఆఫీసుగా రిగర్డుకు పంపిరి ఆమెకు సమీపజ్ఞులు రెవరను లేనట్లుగానించుచున్నది. హంతకులనాడ తెలియటలేదు పోలీసువారు దర్బారుప్రేయమున్నారు. ఇటువంటి దాహణవాక్య యాప్రాంతములలో నెచ్చటను జరుగలేదని చెప్పగొనుచున్నారు. రక్షకభటులు లేని యాగ్రామములో జనులంటిమిడిమిటు జరిగి ఘోర హత్యలు జరుగుటచే ప్రజలు భీతిల్లుచున్నారు. త్వరలో పోలీసువారు దర్బారుప్రేసి హంతకులనుబట్టి ప్రజలను భీతిపొందకుండ జేయుదురుగాకయుని కోరుచున్నాను.

ప్రాధేపరు బులుగు రామబోగారావుగారు

వీరిగాగ్రామమునకు రెండవసారి విచ్చేసి శ్రీకృష్ణదేవరాయ గ్రంథభాండాగారహాస్యముపై 11-వ తేదీ సాయం కాలము 5 గంటలకు భాండాగారమందిరమున "హాస్య వ్యాయానుక్రిడలనుగురించి" ఉత్పన్నించి తదనంతరము వీరికి భాగవతములోగల వివిధరాజ్యముల, శిష్యులచిత్రపటములను సభవారికి జూపిరి

కాశీకుట్రకేసు.

ఈనెల 15-వ తేదీన మరల విచారణ జరిగినది. సీతారాంభద్రుల 41-వ సాక్షి. ఇతర కాగితములను జరిగినది ఇతరుల కొందరు సాక్షులను పోల్చి. కాశీసంస్థానమున పోలీసు నూపర్నంటు రావుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. విభూతిలో బయలు కొనినవాడు విశ్వనాథపండ్ల అనునవాడు. కాశీరాజుగారి సేన లోనివాడు. కాశీ : భూమి పట్టాదేను. అతనితో మరయొక బంగారీబాలురూడ నుండెను. వారు నానవోయమును కోరిరి. ఎట్టివవాడమో నాకు తెలియలేదు అంతలో హత్యలకువచ్చి బంగారీలను పొచ్చునెను. అని విశ్వనాథుడు కాశీ చెప్పెను. హత్యపట్టి హైన్ముఖుల పరిభాషాపాఠ్యమును, రాను నారాయణమిశ్రీగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. పాతకాలలోని నాకరు నాకు కరవర్తియనెచ్చెను. అది 9 వరకుగతి విద్యార్థులకు దేసిం పబడినది. నేనుదానిని చదివి మేజిస్ట్రేటుకు పంపితిని. అని ఆయన చెప్పెను. నాకరు మరదేవు డీవిషయమును నిరసరచెను. కాశీ లో భీలుపురులో నలుగురొక్కరుగానున్న వాదాయకులను నేనుభానుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. నేను అనండుగియింటిని కో ధించితిని. అచట నాకు చక్రహితకేక నీసభవారి రసీయపుస్త కము దొరికినదనిచెప్పి ఆయన అరసీయను దాఖలుచేసిరి. నేను కోధించునపుడు అనండుగి సోదరులిరువు రచటనుండిరి. అని ఆతడు చెప్పెను. కాశీ సెంట్రల్ జైలులోని కాశీలకు సంబం ధించిన పాతకాలలో హైదుగురూస్తూ యాదవప్రసాదు 1918-14-15 సంవత్సరములకు రిజిస్టరును తెచ్చి చూపెను. అరిజిస్టరులో ముద్రాయా : లిసిమోహనముఖర్జీ విగ్రహించిన విష యము నాకరు కనబరచెను. మరికొందరు సాక్షులు అత్రాగి వరులు చెప్పిన మరికొన్ని విషయములను ప్రసవపరచిచ్చిరి. సి. వి. డి. ఇనస్పెక్టరు ముకర్జీగారు సాక్ష్యమిచ్చెను. నేను 1914వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెలనుండియు, కాశీలోనున్నాను ప్రయోగాధుని పట్టుకొనుటకు నే నొకయింటికిపోతినిగాని నా కచట జితేంద్ర కాశీపద తులసిప్రసాదమిత్రులు కనబడిరి. అచట కెచ్చునిట్టి భగ్గుమైన స్వాధీన భారతకరపత్రములు కనబడినవి. వాని నొకపేజీకుండలో బడచేసిరి. విభూతి నా కాయండ్ల నన్నిటిని చూపెను. ఆయిండ్ల యజమానుల నడిగి సాక్షులపేర్లు గ్రహించితిని. కాశీ చంద్రనగరము కలకత్తెలోని నేను విచారించితిని యాతడు చెప్పెను.

జ్యోతిశ్శాస్త్రమున జాతక భాగము

కలయువారు వారి జాతకముయొక్క నకలు గాని సరి యైన జననకాలము, తేదీగాని. వ్రాసి పంపించరలెను. అట్లు పంపినయెడల జాతకము పుట్టిడి లగాముతు యిప్పటివరకు జరిగిన యాత్రు ఫలములు అరగా జాతకముయొక్క రూపము, భవము, భూమి, కళలము, సంతానము, ఉద్యోగము వగై రా లు వీటిలో ప్రత్యేకము వ్రాసి 1 రూ॥కు వి. పి. గా పంప బడును. ఇది సరిగా రుజువైచిన యెడల ముందు జనగజోవు యాత్రు సంగతులు గల పూరాజాతకము శాస్త్ర సమ్యక్ తముగా వ్రాసి 4 రూ॥కు వి. పి. గా పంపబడును. వి. పి. ఖర్చులు క్రింద 2 అణాలు అదనముగా నగును. జననకాలము /గాని అదెన్నగాని సరిగాను వివరముగాను లేనియెడల జాతకములు వ్రాయబడవు. ఇట్లు విధేయుడు ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురము, కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

Wanted

మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను

కళాశాలయందు మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు నేర్పుటకును, వద్దుపాఫ్ వనులను జూచుటకును ఒక మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను. తమ యొక్క యోగ్యతలను తెలియవచ్చుచు ప్రీక్షా పాలుకు దరఖాస్తులు పంపవలెను. ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మచిలీపట్నం.

యువతీ విద్యానిలయము-బాపట్ల

లోపకు సెకండరీ పరీక్ష పాస్ అయి ట్రైనింగు అయినట్టి యువపాఠ్యయిని యొక్క-ర్తును మెట్రిక్యులేషన్ ట్రైనింగును పాస్ అయిన మరయొక్క-ర్తును ఈ పాఠశాలకు ఉపాధ్యాయులగా కావలసియున్నాడు. అట్టివారలైనను యెడల తమ దరఖాస్తులను ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారికి ఈ సంవత్సరము ఆఖరులోగా తమ దరఖాస్తులను పంప వేరు చేయవలెను. తా మెంత కేతనమును గోరునది దరఖాస్తులో తెలియపరచునది.

బాపట్ల చో. సీతమ్మ.

“శబ్దకౌముది”

అను నకారాది ఆంధ్రనిఘంటువు. ఇది తేలులో ఇముడఁ గలది. ఇట్టిది కే తెక్కడనలేదు. కావున అత్యుత్తమమైనది. కల మిక్కిలి సరసము. ఫలవర్ధకము. ప్రతి ౧ కి మె. రు. ౧. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. కలయువా రిట్లు వ్రాయుడు. యస్. వి. రంగారావులు, 88, వరదామా త్రియప్పన్ వీధి, చెన్నపురి.

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి నెల 0.8-0. ఆమృతాంజనము డిపో, 7, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

మోటారుబండి నడపుట

మోటారుబండ్లను ప్రతిసులభముగా నడుపునిపుణతను గుం పూర్ణముగ నేర్చుకొన గోరువారు మాకు వెంటనే వ్రాయుడు. సి. మోటారు హైరింగు కంపెనీ, [టెలిఫోన్ నెం 636] 131, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి నెల 0.12-0. ఇది మనోహరముజేయు విద్యార్థులు, క్షిప్రము, ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి నుఖద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. గోళ్ళజవము " " 7-0-0 తంతును పువ్వు " " 2-0-0 ఆమృతాంజనం డిపో 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

THE HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS. BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers. Book your orders for Xmas & New year Cakes early; Our Decorations and Ornaments special this Year Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale. Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

FOR XMAS AND NEW YEAR

FRUITS—Apples, Coorg oranges, Spanish and Black grapes, Peaches, Pomegranates, etc. of Superior quality VEGETABLES—Fresh English Vegetables. FLOWERS—Cut Flowers, Bouquets. Garlands for Presentation. Also English Vegetable and Flower Seeds Fruits, Plants, Etc. Price List And Catalogue With Illustrations on Application. N. RUDRAPPA & SON, LAL BAGH ROAD, BANGALORE.

BEST SANDAL STICKS (UDUBATTI.)

Amber	Batti	per seer	Rs. 8, 6, 5, 3, & 2.
Kasturi	"	"	3, 2, & 1/8.
Javvaji	"	"	4, 3, & 2/8.
Punugu	"	"	2, 1/8 & 1.
Panneer	"	"	1, & As. 12, 8.
Kasturi billay each	"	"	1, & As. 12.
Kesavi	As. 12.
Hasi	As. 8, 6, 4.

Apply to:— WILLIAM & Co., High Calss Perfumers. CHAMARAJAPET, Bangalore.

‘కాస్ట్రా’ అనునీబలకర్తనావధ మును అపవదవ్వదు పుచ్చుకొనుచుందు చేసి నీ కంఠయో సంతసమును గలి గించును. అది అతివచ్య మయినదీయు, ఆరో గ్య దాయక మయి నది యు, వ్యాధి రహితమయినదీయు నయ్యున్నది.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0 కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0 గోరోజనము తులం ౧కి 2-౦-౦ ఆమృతాంజనం డిపో, 7, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

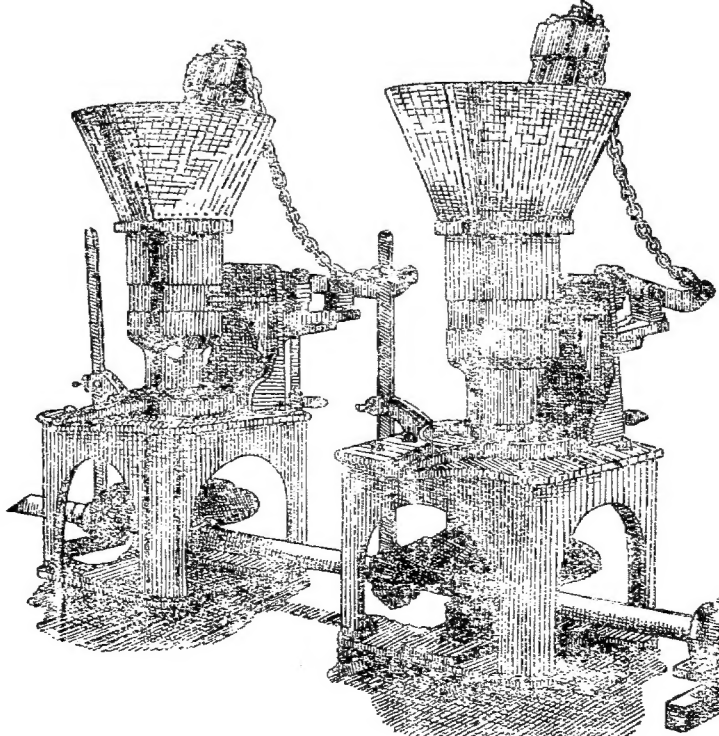
ఓక్సుకంవెనివారి

తిరుగుడు

అన్ని రకముల విత్తనములకు అనువగురితిని తయారు చేయబడియున్నది.

మిక్కిలి ఉపయోగకరముగా పనిజేయును.

బీహెచ్ ఫౌండరీ లేక

నూనెదీయు

యంత్రములు

శక్తులను, ధరలను, గురించి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. దీనిని వివరములు

2½ డి. సె. వీ. పి. (B. H. P.) చాలును.

బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు బస్సును కంపెనీవారు ఏలూరు చింతల
పూడి రోడ్డుమీదను ప్రయాణికుల ఉపయోగముకొరకు రోడ్డు
ర్యూతునున్న పెద్ద మోటారు కార్లను ఈ నెలలో నడిపించు
టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెప్పవలయుట ఈ
మధ్య తురిగిన అగిమిలేపు కర్మములకు కార్లకు వేయు రంగుల
అరకను న్యూ వార్నిషు వేయటకు వీలకావలసిన మొదట
ఎక్కడున్నాను దినుసులకు పని ప్రారంభించుట ఆధ్వర్య
తరము కలిగి బిల్డింగు ఏలూరుకు బుపించుట వీలకలిగి
నది. కాదు. ఇట్టిస్థితిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్కను నుండే
ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోలుగేటు
కంట్రాక్టరు మోటారు బస్సు నడపడనువల్ల తమ వస్తువు
దని శివీర్ దావా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారిం
నోటిను ఇచ్చివట్టున్న అంతుకలను మాకు లయివట్టు ఇవ్వ
కుండా ఆగిపోయినట్లున్నా సదరు టోలుగేటు కంట్రాక్టరుకు
అది భక్తి అన్న అమన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ మనసు
వాడుక చేయుచున్నట్లున్నా పంటున్నాము ఘోషించి
లిటిషు రాజ్య పరి పాలనగా ప్రజలకు ఉపయోగముకొరకు
వీర్పరచి చట్టములలో అట్టి ఆధ్వర్యతరములు కలిగి మరెవ
రకు చేయు మంచి పనులకు కలుగజేయు.

మహామహిమ పాద్యాయ బ్రహ్మశ్రీ
కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు
కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలీన
మునకు వ్రాసికొనవలెను.

- 1 బిల్వేశ్వరీయము 2-0-0
- 2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము 0-0-0
- 3 సింహాచల యాత్ర 0-0-0
- 4 నోదావరి వర్ణనము 0-0-0
- 5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము 0-0-0
- 6 సరకాసురవిజయ పాద్యాయగము 0-0-0

కొక్కొండ తుమారినరసింహం,
(261) రాజుపేటందనరము

మంచిపనులు! చేసేవేల ఖర్చుపడినవి!! వెనక దొకవట్టి!!
ఈపంతుల కొనువారికి, పంచ1-కి అత్తలారామమున
కోర్కవి కోడండ్ర ప్రభావము అను గ్రంథముకటి ఇవారు.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

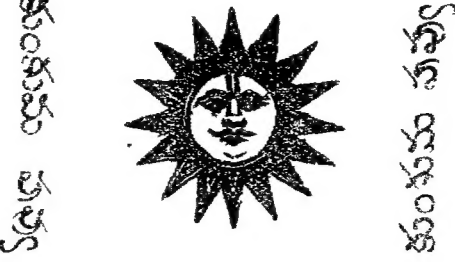

ఆ శకపంచలు ఖర్చుపడినందున
ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకలారా! శృంగారమున్న
వాగ్వికతయున్న గల మేలైన జపాక
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనంద
మోగించు తెప్పించి వికయించివెంట
గా మిగిలి కొద్ది పంచెలు మాత్రమే
యున్నవి. ఇందులో ఎరువు, పచ్చు,
ఆకుపచ్చ, రోజా, మేనుకర్పం, ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫు
నీయమైనవి, శ్వేతవర్ణము.
5 1/2 మూర 2 1/2 మూర పెట్టుపంచె 1కి 2-0-0
10చ 1కి తపాలాపచ్చులు ... 0-4-0
దీనిని రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలాఖర్చు ఇవారి.
జపాక పట్టుపంచె వేర్ వేరైన, 6 వేర్ వేర్ మేలైనవి.
సామాకాదుపేట, మదరాసు.

ఇశాం. ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష
విశేషములను ఆ దేశకాన్యములతోనుండి గ్రహించి లోక
తేజముకు గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
ముగా జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును ఆదేశ్యముగా జయ
వలయును. ఈపుస్తకమునకు మెలరే. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యకాశ్రీ మునీశ్వరీ గోవింద్రి,
తంకనగ్రామ జంషెడాలయము, 157 బ్రాడ్వే,
98 మాంటురోడు, మదరాసు.

శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ, ప్రణేతము.
విలువకు మిక్కిలి యింపు గాను, చదువుటకు మిక్కిలి
ఆనందకరముగానుండు 200 పేజీలగల గ్రంథము—వెల పుస్త
కము 1 కి, తపాలా కూలి సహా ఒక రూపాయ పది పుస్తక
ములు ఒకేసారి కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము.
పుస్తకములు దొరకడు స్థలము.
శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ,
శ్రీరామవిలాసము, రాజమండ్రి.

కుంకుమపువ్వు

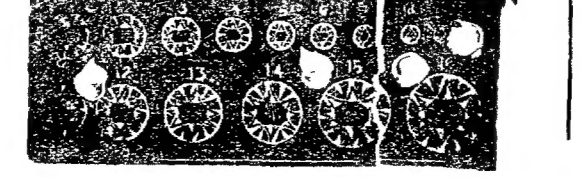
వృక్షమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కెటా
పైను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగుపని
బుగ్గీసాన వ్రాయవలయును :—
మీ నారాయణ అండు కంపెనీ.
(51) 21, హమ్మంసీధి, బాంబాయి

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త:—గా. హరినర్సోత్తమరావు ఎం. ఏ.
లిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చు. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని శతములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు.
సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము
కలయువారు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(7) 145, కాపిధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
షరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.
తంతి విలాసము:—“ఉమ్మడి-రామ్”
ఇందుక్రింద కనువరచినట్టి ఇతర ముట్టి
బర్మాపైజాలకు తగుమైనటుల ఇరుపేషక కెంపు
లాన్సు వైకాంతములు వనైరా కమలయొక్క
బేడకాసులు అశాకాసులున్న బంగారపు నగలు
ము పైరాళ్లగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును
కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని
ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డర్లు పంపుదురని
ప్రార్థించుచున్నాము. (183)

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

అంధ్రీవచనము
ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.
ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేరియున్నవి.
కొన్ని ప్రతులే మిగిలి యుండుటవల్ల శీఘ్రములోనే వ్రాసి
తెప్పించుకొనవలయును.
బాల, అయోధ్యాకాండములు గోంపానుల కాగితములు
కాలికోలైండు గిల్లుపేగు ౧ సంపుటం రంగుపటములు 3-౦-౦
అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు గోంపానుల
కాగితము కాలికోలైండు ౧ సంపుటం రంగుపటములు ౪-౦-౦
యథాకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౦-౦
లైబ్రరీయేడిషన్, రంగుపానుల కాగితములైన మంచి
అచ్చు మేలైన కాలికోలైండు బాల, అయోధ్యా
కాండములు చేరి ౧ సంపుటము ౧-౦-౦
డిటో అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాం|| చేరి ౧సం|| ౧-౦-౦
డిటో యథాకాండము మూడుభా|| చేరి ౧ సంపుట ౪-౦-౦
శ్రీరామకాలగిర్జయము ౦-౫-౦
(235) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండుకో,
ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు మదరాసు.
సర్వరోగ కుతారము.
ఈ క్రింద కనబడిన సుందర కాలజేద భేదములు
లేక ఆశాలవృద్ధులకు శ్రీపురుష లిఖితులను సేవించిన
ఎప్పుడును నిరోధముగ నుండగలరు.
మననమంజరి మాత్రము.
40 గల డబ్బిక్రయము రూ 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
(188) 20 చీబాబజార్ రోడు మద్రాసు.
వ్రతావ కస్తూరిమూతలు.
యిది మంచి కస్తూరిచేర్చి చేయబడినది. సువాసన
గలదు. అశ్లేషము, వాయున, జ్వరము, సన్నపాతము, దగ్గు,
జలుబు, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలము నిచ్చును.
200 మా|| సీసా 1-కి రు 0-4-0 (డబ్బెక్ రు 2-8-0.)
ఆయుర్వేదసమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా.

మోటారు బండ్లు

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచే ను
గలుగు తరీఫీయందు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నగు
చునో యేయేభాగములు యేయేపనులుచేయునో అవి చెడి
పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంశముల
నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాతకాలలో, యూరోపియన్
కొంపల్ల సేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో సేర్పించి
గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును,
యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.
క్లాసు జనరల్ నెల మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును.
రాదలచినవి—బ్రెడ్లు డిసంబరు నెల 31తేది లోపల 10రూపా
యలు అడ్వాన్సుగా పంపుకొని తన కొకస్థానమును నిలుపుకొన
వలయును. పోయగురివిద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా
వొనంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనడు.
(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీయర్లు

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు
మాంటురోడు పోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపునిధానము
ను, బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:—
పోయగురివిద్యార్థులకు ఉచితముగవసతియు, భోజనాదికములు
ను ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ
భవగును. రియాసైన్ వైసాకరికి డిఫాక్సు చేయబడును. స్వల్ప
సంఖ్యయే దీనికికలబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.
మన శత్రువులు.
ఇండు పొగచుట్టు, కిగరెట్లు, కల్లు, సారాయము,
కాఫీ, టీ, నల్లమందు, మొదలగు అన్ని యభ్యాసములను
గూర్చి వ్రాయబడినది. బాలరకు బోధించుటకు వీలగునట్లు
82 పాతములుగా విభజింపబడినది. 0-5-0
ఆకాశ విమానములు.
వీనిని గుఱించి యిదివల కెనరును తెలుగులో వ్రాసి
యొండలేను. ఈ గ్రంథమందు విమానముల నిర్మాణము,
అవి ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా
విభరింపబడినవి. విమానములపటములు చాలకలవు. వెల 0-8-0
చాలపత్రి రామమూర్తిగారు.
టీచరు-మిమనుకాతేజి, గుంటూరు.